УзССР Давлат китоб палатаси

Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 205 (8.147) ◆ 1992 йил 19 октябрь, душанба ◆ Нархи 2 сўм.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДАГИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА

МУСТАҚИЛ Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатларидан келтирилаётган энергия манбалари нархларининг ошганлиги, нефть ва газ қазиб олиш, иссиқлик ва электр энергияси ишлаб чиқариш харажатларининг қимматлашганлиги муносабати билан халқ хўжалигининг энергетика комплекси тармоқлари ва республика халқ хўжалигининг барқарор ишлашини таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси «Энергия ресурслари нархларини давлат томонидан бошқариб бориш тўғрисида» қарор қабул қилди.

1992 йил 19 октябрдан бошлаб қарорга мувофиқ нефть, табиий ва суюлтирилган газ, газ конденсати, электр, иссиқлик энергияси ва кўмир истеъмолчилари билан ҳисоб-китоблар шартномавий (эркин) нархлар ва тарифлар бўйича амалга оширилади. Бюджет, қишлоқ хўжалиги ташкилотлари ва аҳоли бундан мустасно.

Бюджет ва қишлоқ хўжалиги ташкилотларига табиий газ, электр энергияси, иссиқлик энергияси ва кўмирни сотиш 1992 йил 19 октябрдан бошлаб шартномавий нархлар ва тарифлар бўйича амалга оширилади, лекин улар оширилишининг чекланган коэффициентлари қўлланилган ҳолда ҳозирги вақтда амал қилувчи белгиланган нархлардан юқори бўлмаслиги керак.

Вазирликларга, идораларга, концернларга, бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотларга нефть ва нефть маҳсулотлари, кўмир, суюлтирилган газ, табиий газ ва газ конденсати қолдиқларини шартномавий нархлар даражасигача қайта ҳисоблаб чиқиш топширилди. Бунда қайта баҳолаш маблағлари ўз оборот маблағларини кўпайтиришга йўналтирилади.

19 октябрдан бошлаб бир литр автобензиннинг чакана нархи 30 сўм миқдорида белгиланади, бир тонна кўмирнинг нархи 1,4 баравар, суюлтирилган газ 1,66 баравар кўпайтирилади. Уруш қатнашчилари ва фахрийларига, уруш ва меҳнат ногиронларига сотиладиган бензиннинг нархи бир литри учун 10 сўм миқдорида, ҳар ойдаги бериш нормасини 50 литр қилиб белгиланган ҳолда сақлаб қолинади.

1992 йилнинг 1 ноябридан бошлаб табиий газнинг баҳоси 1,5 баравар оширилади, электр энергияси тарифи 1 киловатт соат учун 40 тийин миқдорида белгиланади, марказий иситиш ва иссиқ сув таъминотининг нархлари 5 баравар, шаҳар ва шаҳар атрофидаги йўловчилар ташиш транспортларининг хизмат нархлари 2 баравар оширилади.

Белгиланишича, аҳолига кўмир, автобензин, иссиқлик энергияси ва транспорт хизмати кўрсатишдаги зарарларнинг ўрни бюджетдан қопланади.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Давлат солиқ бош бошқармаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларига ёқилғи-энергетика тармоқлари маҳсулотларига шартномавий (эркин) нархлар ва тарифлар шаклланиши ва қўлланишининг тўғрилигини доимий назорат қилиб бориш топширилди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДАГИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА

РЕСПУБЛИКАГА етказиб берилаётган озиқ-овқат товарларининг анча қимматлашганлиги, ёқилғи-энергетика ресурслари, асбоб-ускуналар ва чорва озуқалари нархларининг ошганлиги муносабати билан Вазирлар Маҳкамаси 1992 йил 16 октябрда «Озиқ-овқат товарларининг нархларини бошқариб бориш ҳамда чорва моллари ва сутнинг харид нархларини ошириш тўғрисида» қарор қабул қилди.

1992 йилнинг 19 октябридан бошлаб қарорга мувофиқ айрим озиқ-овқат товарларининг чекланган чакана нархлари миқдорлари ҳамда тирик вазндаги чорва моллари ва сутнинг чекланган харид нархлари белгиланади.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ва «Узпаррандасаноат» бирлашмасининг тухумнинг харид ва чакана нархларини шартномавий (эркин) нархлар тоифасига ўтказиш тўғрисидаги таклифи қабул қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигига манфаатдор вазирликлар, идоралар, корхона ва ташкилотларга, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларига мазкур қарорнинг иловаларига мувофиқ чакана ва харид нархларининг янги прейскурантларини, шунингдек қайта баҳолаш тўғрисидаги кўрсатмаларни ўз вақтида етказишни таъминлаш топширилди.

Мулкчиликнинг барча шаклидаги корхоналар ва ташкилотларга 1992 йил 19 октябрдаги ҳолатига кўра маҳсулотлар қолдиғини қайта баҳолаб чиқиш топширилди. Бунда қайта баҳолаш суммаси тенг улушларда бюджетдан ташқари счётга ва ўз оборот маблағлари норматнвини кўпайтиришга қўшиб қўйиш топширилди.

Белгиланган нормалар бўйича аҳолига сотиладиган ҳамда ишлаб чиқариш, талабалар ва мактаб ошхоналари ва буфетларини таъминлаш учун озиқ-овқат товарларига ўртача чакана нархларнинг чекланган миқдорлари белгиланади. Нон (оқ, жавдар булка нон)нинг 1 килограмми учун —10 сўм, ун —12 сўм, макаронлар —22 сўм, гуруч —25 сўм, ўсимлик мойи —20 сўм, чой 120 сўм, 1 тоифадаги барча турдаги 1-сорт 1 килограмм гўшт (парранда гўштидан ташқари) —80 сўм, қаймоғи олинмаган 1 литр сут —10 сўм, бир дона кир совун — 10 сўм. Нон ва сутга сотиш нормаси белгиланмайди.

Чорва моли ва сутнинг харид нархларининг чекланган миқдорлари белгиланади.

ШАҲАР ФАОЛЛАРИНИНГ СЕМИНАРИ

17 октябрь куни Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамасида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» китоби ҳамда Ўзбекистон Республикаси Конституцияси лойиҳаси муҳокамасига бағишланган шаҳар фаолларининг семинари бўлиб ўтди.

Семинарга Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашига Тошкент шаҳридан сайланган депутатлар, халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши доимий комиссияларининг раислари, Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамаси бош бошқармалари, бошқармалари ва бўлимларининг раҳбарлари таклиф қилиндилар.

Семинарни Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков қисқача кириш сўзи билан очди.

«Ўзбекистон овози» газетасининг бош муҳаррири Ш. О. Убайдуллаев Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» китоби ҳақидаги фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Конституция комитетининг раиси Ш. З. Ўразаев Ўзбекистон Конституцияси лойиҳаси устида олиб борилган иш, ушбу Асосий қонунимиз лойиҳасининг энг муҳим хусусиятлари ҳақида гапириб берди. У семинар қатнашчиларининг саволларига батафсил жавоб берди.

Семинарда сўзга чиққан халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши доимий комиссиясининг раиси Ш. Темуров, Тошкент автомобиль йўллари институтининг ректори С. Пўлатов, Яккасарой райони ҳокими Ш. Т. Нусратов ва бошқалар «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» китоби, Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг лойиҳаси ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар, Конституция лойиҳасига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш юзасидан аниқ таклифларини айтдилар.

Семинар ишига Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков якун ясади.

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВА ВАТИКАН УРТАСИДА ДИПЛОМАТИЯ МУНОСАБАТЛАРИ ТУҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси ва Ватикан Муқаддас Курсиси қўшма ахборот қабул қилиш йўли билан ўзаро дипломатик муносабатлар ўрнатишга қарор қилдилар.

Қўшма ахборотда хабар қилинишича, Ўзбекистон Республикаси ва Ватикан Муқаддас Курсиси ўзаро муносабатларни ривожлантириш истагида Ўзбекистон Республикаси тарафидан элчихона ва Ватикан Муқаддас Курсиси тарафидан роҳиблик ваколатхонаси даражасида дипломатик муносабатлар ўрнатдилар.

Қўшма ахборот Тошкентда 1992 йил 17 октябрь куни қабул қилинди.

Ўзбекистон ташқи ишлар вазирлиги

Халқаро анжуман олдидан

ТОШКЕНТ шаҳар Ҳокими маҳкамасида Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Комитети ташаббуси билан Республикамизда ўтказиладиган Ёш ватандошларнинг халқаро анжуманига тайёргарлик юзасидан йиғилиш бўлиб ўтди.

Йиғилишни Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков олиб борди.

Йиғилишда меҳмонларга хизмат кўрсатиш, жамоат тартибини сақлаш ва бошқа масалалар муҳокама этилди.

Йиғилишда Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Комитетининг биринчи котиби А. Орзиматов, Марказий Комитет котиби К. Жуманиёзов, Тошкент шаҳар Ёшлар Иттифоқи комитетининг биринчи котиби Ж. Ҳакимовлар иштирок этдилар.

ТАЖРИБАЛАР ҚЎЛ КЕЛДИ

УЗБЕКИСТОН билан Америкадаги олий ўқув юртлари ўртасида яқин ҳамкорлик алоқалари йўлга қўйилмоқда. Вашингтон университети билан Тошкент давлат университети ўртасида қарор топган муносабат эса яхши самаралар бермоқда.

Мазкур олий ўқув юртлари биродарлашган Тошкент ва Сиэтл шаҳарларида жойлашганлиги билан ҳам эътиборни ўзига тортади. Ўзаро келишувга биноан талабалар малакасини ошириш ҳам кўзда тутилди. Ана шу битимга мувофиқ яқинда Тошкент давлат университетининг бир гуруҳ талабалари Сиэтл шаҳрига йўл олишган эди.

Бир ой мобайнида улар мазкур нуфузли олий ўқув юрти ҳузуридаги ижтимоий ишлар мактаби ҳаёти билан яқиндан танишдилар. Шу соҳа бўйича уюштирилаётган машғулотлар, бу борада орттирилган бой тажрибалар талабаларда яхши таассурот қолдирди.

Эндиликда Тошкент давлат университети ҳузурида ижтимоий ишлар куллиётини очиш тараддуди кўрилмоқда. Бу хайрли ишни амалга оширишда Вашингтон дорилфунуни иш тажрибасига таянилади. Айни бир вақтда америкалик мутахассислар ўз ёрдамларини аямайдилар. Шунингдек, ижтимоий ишлар бўйича уюштириладиган машғулотларни олиб боришга қаратилган методик ишларни йўлга қўйишга ҳам улар яқиндан кўмаклашадилар.

Акбар АЛИЕВ.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

⊙ Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов Америка Қўшма Штатлари давлат котибининг ўринбосари Рожерс ва АҚШ Президенти Жорж Бушнинг маслаҳатчиси Салбени қабул қилди.

⊙ Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасида вазирликлар ва идоралар раҳбарлари иштирокида қишга тайёргарлик масаласи муҳокама этилди. Мажлисни Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Абдулҳошим Муталов олиб борди.

⊙ Жиззахда Шароф Рашидов таваллудининг 75 йиллигига тайёргарлик кўриш ва ўтказиш республика юбилей комиссиясининг сайёр мажлиси бўлиб ўтди. Унда вилоят ҳокими Э. Турсунов, Жиззах шаҳар ҳокими А. Соатов, вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари, вилоят юбилей комиссиясининг раиси Ў. Олимов Шароф Рашидовнинг 75 йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш юзасидан олиб борилаётган ишлар ҳақида ахборот бердилар. Йиғилишда Шароф Рашидов жамғармасининг раиси этиб Ўзбекистон Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси раисининг биринчи ўринбосари И. Х. Жўрабеков тасдиқланди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

⊙ Қозоғистон ҳукумати Американинг «Чилевич интернэшнл корпорейшн» фирмаси билан Семипалатинск вилоятидаги Бақирчиқ конидан биргаликда олтин қазиб олиш тўғрисидаги битимни имзолади. Унга кўра Америка фирмаси бу ерга замонавий асбоб-ускуналар етказиб беради. 20 йилга мўлжалланган шартномага кўра қазиб олинган олтиннинг 26 фоизи АҚШ фирмасига, қолгани Қозоғистонга тегади.

⊙ АҚШ фуқароси бўлган Арманистон ташқи ишлар вазири Раффи Ованнисян ўн бир ой давомида эгаллаб турган лавозимидан истеъфога чиқиш тўғрисида ариза берди. Бунга Арманистон Президенти Левон Тер-Петросян билан кўп масалалар хусусида турли қарашларга эга эканлиги сабаб қилиб кўрсатилмоқда.

⊙ Россия тўқимачилик ва енгил саноат ходимлари касаба уюшмасининг раиси Татьяна Соснинанинг айтишича, ҳозирги кунда мамлакатнинг бу тармоғида 1 миллион нафарга яқин ходим расман ишдан бўшатилмаган бўлса ҳам вақтинча ишсиз ходимлар қаторига қўшилиб қолди. Бугунги кунда тўқимачилик ва енгил саноатида тўла иш ҳафтасида ишлаётган бирорта корхонани топиш осон эмас.

ХОРИЖДА

⊙ Анголада мамлакат президенти учун янгидан сайлов ўтказиладиган бўлди. Оппозиция ҳозирги президент душ Сантуш сайловчиларнинг етарли овозини олмаганлигини исботлай олди. Ҳолбуки, аввал душ Сантуш президент сайловида сўзсиз ютиб чиққанлиги маълум қилинган эди.

⊙ Эрон Афғонистонга кўрсатилаётган халқаро озиқ-овқат ёрдамини ўз ҳарбий-транспорт самолётларида етказиб беришга тайёрлигини маълум қилди.

⊙ Гондурас билан Сальвадор Атлантика ва Тинч океанларини бирлаштирадиган темир йўлни биргаликда қуришга келишиб олдилар. Бу темир йўл қурилиши 1994 йил февралида тугалланиши керак.

⊙ Камбоджа Олий миллий кенгашининг раҳбари шаҳзода Нородом Сианук «қизил кхмер»лани бу мамлакатдаги узоқ йиллардан бери давом этаётган можарони ҳал қилиш жараёнидан чиқариб ташлашни таклиф этди. Гап шундаки, бу полпотчилар можарони ҳал этиш тўғрисидаги Париж аҳдлашувлари шартларини бажармаяптилар. Кузатувчилар агар келгуси йил май ойида бўлиб ўтадиган сайловлар улар иштирокисиз бўлиб ўтадиган бўлса, мамлакат парчаланиб кетиши мумкин деган фикрни билдирмоқдалар.

⊙ Норвегия Нобель комитети 16 октябрда 1992 йилга Нобель мукофоти гватемалалик инсон ҳуқуқларининг машҳур ҳимоячиси Ригоберта Менч хонимга берилганлигини эълон қилди.

⊙ Америка гроссмейстери Роберт Фишер 21-ўйинда Борис Спасский устидан ғалаба қозониб, ҳисобни ўз фойдасига 8:4 қилди. 22-ўйин дуранг бўлди. Дуранг натижалар ҳисобга олинмайдиган бу учрашувда ўйин шахматчилардан бири 10 марта ғалаба қозонгунча давом этади. Роберт Фишер мақсадига эришиши учун яна икки ўйинни ютиши керак.

** Суратли ахборот*

ТОЖИК БИРОДАРЛАРИМИЗГА

МАЪЛУМКИ, кейинги пайтларда қардош Тожикистон Республикасида рўй берган нохуш воқеалар муносабати билан республика раҳбарияти Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги раҳбарларига мурожаат қилиб, Тожикистонга инсонийлик ёрдами кўрсатишни илтимос қилган эди. Ўзбекистон Республикаси эса тожик қардошларимизга ана шундай инсонийлик ёрдами кўрсатишни бир мунча аввал бошлаб юборган эди. Куни кеча Тошкент аэропортидан инсонийлик ёрдами юклари ортилган махсус самолёт қўшни республикага жўнаб кетди. Унга озиқ-овқат, кийим-бошлар, дори-дармонлар ва бошқа юклар ортилган. Ўзбекистон миллий ахборот агентлигининг суратчиси Фарҳод Қурбонбоев олган ушбу суратларда Тошкентдан жўнатилаётган инсонийлик ёрдамини тасвирловчи лавҳалар ўз ифодасини топган.

** Обуна—93 * Обуна—93*

ЎЗЛАРИ СЕВГАН НАШРЛАРГА

ҲОЗИРГИ кунда бозор иқтисодиёти муносабати билан кўп нарсаларнинг нархи ошиб кетди. Шунингдек газета ва журналларнинг йиллик обуна нархи ҳам анча кўтарилди.

— Бироқ меҳнаткашлар ўзлари севган газета ва журналларга ёзилишаяпти, — дейди Шайхонтоҳур район алоқа тармоғининг етук мутахассиси А. Павлова. — Айниқса «Оқшом» газеталарига қизиқиш кучли. Ҳозиргача кўпчилик шу газеталарга ёзилишди.

Эътиборимизни ўрта ёшлардаги бир аёл ўзига тортди. У ўзини Б. Шарипова деб таништирди.

— Ҳозиргина «Тошкент оқшоми»га обуна бўлиб чиқдим, — дейди у. — Чунки у мен ёқтирган газета. Унда шаҳар ҳаёти кенг ёритилади. Менга «Оқшом»даги «Бозор иқтисодиёти ва ҳаёт», «Одобнома» ва бошқа рукн ҳамда саҳифалар ёқади. Шунинг учун ҳеч иккиланмай шу газетага обуна бўлдим.

Ғулом ЮСУПОВ.

Ҳар бир оиланинг дилкаш суҳбатдошига айланган «Оқшом»га ёзилинг!

ҚИЙИН ДАҚИҚАЛАРДА «УМИД» СИЗ БИЛАН!

«У М И Д»
Осиё суғурта компанияси

ФАҚАТ «ОҚШОМ» ГАЗЕТАЛАРИГА ОБУНА БУЛГАН КИШИЛАР УЧУН!

Бу компания «Оқшом» газеталарининг ҳамма обуначиларига имтиёзли асосларда суғурта ҳимоясига имконият яратади.

Бахтсиз ҳодисалардан 50 минг сўмга қадар қийматдаги суғурта

ТУЛОВИНИНГ 50 ФОИЗИ МИҚДОРИДА

имтиёз беради.

Масалан, агар Сиз шикастланишлар ва бахтсиз ҳодисалардан 50.000 сўмга суғурта қилинган бўлсангиз, бундай ҳолларда «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарига обуна тўғрисидаги квитанция қоғозини кўрсатиб 1.000 сўм эмас, бор-йўғи 500 сўм тўлайсиз.

«УМИД» шикастланиш ёхуд бахтсиз ҳодисалар рўй бергандан сўнг уч кун мобайнида тегишли қийматдаги маблағни тўлашга кафолат беради!

БУНИНГ УЧУН ШОШИЛИНГ!
ҚУЙИДАГИ РАҚАМДАГИ
ТЕЛЕФОНЛАР ОРҚАЛИ
ҚУНҒИРОҚ ҚИЛИНГ:
33-05-15, 32-23-83
ЁКИ ҚУЙИДАГИ МАНЗИЛГА:
УЗБЕКИСТОН КУЧАСИ,
9-УЙГА ТАШРИФ БУЮРИНГ

«УМИД» ОСИЕ СУҒУРТА КОМПАНИЯСИ ДОИМ «ОҚШОМ» БИЛАН БИРГА! У ҲАММАЛАРИНГИЗГА ТИНЧЛИК-ОМОНЛИК ВА СИҲАТ-САЛОМАТЛИК ТИЛАЙДИ!

* *Ўзбекистон Республикаси Конституцияси лойиҳаси—умумхалқ муҳокамасида*

ХАЛҚ ОРЗУ-УМИДЛАРИ АКС ЭТАДИ

МАТБУОТДА эълон қилинган Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг лойиҳасини том маънодаги мустақилликнинг белгиси, эл-юрт фаровонлигию миллатлар ўртасидаги дўстлик ва тотувликни таъминлаш гарови, деб баҳолаш мумкин. Ҳозир турли ташкилот ва муассасаларда, корхона ва ўқув юртларида янги Конституция лойиҳаси юзасидан муҳокамалар, қизғин мунозаралар ўтказилмоқда. Жумладан, Ўзбекистон зиёлилари илмий-маърифий уюшмасининг катта залида Конституциявий комиссия аъзолари, республикамизнинг етакчи ҳуқуқшунос, сиёсатшунос, файласуф олим ва мутахассислари иштирокида Ўзбекистон Конституцияси лойиҳасининг муҳокамасига бағишланган мулоқот бўлиб ўтди.

Ўзбекистон зиёлилари илмий-маърифий уюшмасининг президенти, академик Эркин Юсупов йиғинни кириш сўзи билан очгач, кечага тўпланганлар бирин-кетин сўзга чиқиб лойиҳа юзасидан ўзларининг фикрларини, таклиф ва мулоҳазаларини билдирдилар.

Янги Конституция лойиҳаси аввалгисидан тубдан фарқ қилади, — деди **Ўзбекистон Республикаси Конституциявий назорат қомитети раиси, академик Шавкат Ўразаев.** — Масалан, 1-моддада «Ўзбекистон — суверен демократик республика», деган сўзлар битиб қўйилган. Бироқ давлат дейилмади. Хўш, нима учун? Гап шундаки, биз давлатни идора қилишнинг республика шаклини юзага чиқариш мақсадини кўзладик. Умуман, 1-моддадан то охирги 127-моддагача барчаси олдинги конституциялардан тўла фарқланади. Бу Конституция лойиҳасига киритилган гаплар ҳаёт синовидан ўтган. Мулк масаласини олайлик. Унинг барча турлари, жумладан хусусий мулк давлат томонидан бир хил муҳофаза қилиниши кўзда тутилган.

Олий давлат вакиллик органини шу вақтгача Олий Кенгаш деб келдик. Лойиҳада эса бу атама Олий Мажлис деб олинди. Кенгаш тор доирадаги аҳамиятга эга, мажлиснинг эса қўлланиш доираси, мавқеи анча кенг. Яъни қонун чиқарувчи идоранинг моҳиятини, вазифаларини Олий Мажлис бирикмаси тўла ифодалайди. Умуман, бу каби фикрларни кўплаб келтириш мумкин. Албатта, лойиҳани ўта мукаммал, дейиш тўғри бўлмас. Ўринли фикр-мулоҳазалар, соғлом, маънили таклифлар билдирилса ва у кўпчиликка маъқул тушса, албатта қабул қиламиз. Муҳокаманинг мазмуни ҳам шундан иборат.

⊙ **Абдулҳай Валиев, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институтининг бўлим мудири, Фанлар академиясининг мухбир аъзоси:**

— Дарҳақиқат янги Конституция лойиҳасининг коммунистик мафкурадан холи эканлиги, катта ўзгаришларни бошидан кечираётган мустақил Ўзбекистон ривожи учун замин яратиши яққол кўзга ташланиб турибди. Модомики, биз демократик, ҳуқуқий, юксак тараққий этган фуқаровий жамият сари интилаётган эканмиз, бу йўлда етти ўлчаб бир кесишимиз керак. Бинобарин, ҳаётимизнинг энг асосий йўналишларини белгилаб берадиган мукаммал Конституцияни ишлаб чиқишимиз лозим.

Менимча, янги лойиҳадаги ташқи сиёсат боби жуда кичик ва у республикамизда кейинги пайтларда юз бераётган барча ўзгаришларни ўзида акс эттирмаган. Унда асосан дипломатик алоқалар хусусида сўз боради, ҳолбуки биз хорижий мамлакатлар билан савдо ва бошқа кўп соҳаларда ҳам муносабатлар олиб борамиз-ку. Шу сабабдан уни бирмунча кенгайтириш керак, деб ҳисоблайман.

Энди Олий Мажлис хусусида тўхталадиган бўлсак, унинг таркиби беш йил муддатга сайланадиган 150 нафар депутатдан иборат бўлади. Республикамизнинг барча вилоятлари ва Тошкент шаҳрига 10 тадан ўрин берилса, мақсадга мувофиқ бўларди.

Бундан ташқари ҳозир жумҳуриятимизда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси ва Бош вазир фаолият кўрсатмоқда. Хўш, уларнинг вазифалари, ваколатлари, нималардан иборат? Конституцияда шулар хусусида ҳам тўхталиб ўтилса яхши бўларди.

⊙ **Ғафур Абдумажидов, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Олий мактаби бошлиғининг ўринбосари, ҳуқуқшунослик фанлари доктори:**

— Юқорида қонун чиқарувчи ҳокимиятни Олий Мажлис деб атаган маъқулми ёхуд Олий Кенгашми, шу ҳақда ҳам турлича фикрлар билдирилди. Маслаҳатлашиб, бирор нарсани муҳокама қилиб кенгашганни кенгаш дейишимиз мумкин. Кенгаш қонун қабул қилмайди. Қонунларни Олий Мажлис қабул қилади. Яъни Конституцияда Олий Мажлис дейилганини моҳият жиҳатидан тўғри, деб ҳисоблайман.

Шахсий ҳуқуқ ва эркинликлар борасидаги VIII боб ҳақида ҳам баъзи фикрларим бор. Биз инсон ҳуқуқлари борасида жаҳондаги кўп конвенцияларга боғланиб кетганмиз. Шу жиҳатдан олганда **«Ҳар бир киши ўзи, дўстлари ва қариндошларига қарши гувоҳлик беришдан ҳоли этилади»**, деган сўзларни ҳам ушбу бобга киритиш лозим, деб ҳисоблайман. Чунки, Иванов ва Гдлянларнинг республикамиздаги «қатағон»лари пайтида қанчадан-қанча бегуноҳ кишиларни жисмоний куч ишлатиб бўлса ҳам ўз дўстлари ва қариндошларига қарши сохта гувоҳликлар беришга мажбур этилганлигининг шоҳиди бўлганмиз.

Конституция лойиҳасининг икки жойида Олий Мажлис йиғилиши, айрим ўринларда эса йиғини деб ёзилибди. Менимча бундай майда ғализликларни ҳам вақтида тузатиш керак.

⊙ **Насриддин Зайниев, профессор:**

— Биз жуда ҳам муҳим ижтимоий-сиёсий ҳужжатни такомиллаштиришда қатнашяпмиз. Қувонарли томони шундаки, янги Конституциямиз лойиҳасида жаҳондаги ривожланган мамлакатлардаги конституцияларнинг энг ижобий қирралари ўз аксини топган. Мен ҳам лойиҳа матнини батафсил ўрганиб чиқиб айрим таклиф-мулоҳазаларимни билдирмоқчиман.

Шахсий ҳуқуқ ва эркинликлар бобини эса янги модда билан тўлдириш лозим, деб ўйлайман. Яъни ундан **«Ўзбекистон фуқароси меҳнат қилиш ҳуқуқига эга»** деган сўзлар ўрин олиши керак. Аниқроқ қилиб айтганда биз меҳнатни бурч сифатида кўрсатишимиз керак.

⊙ **Қўчқор Хоназаров, фалсафа фанлари доктори, профессор:**

— Асрий орзумиз — мустақилликка ҳам эришдик. Мен шуни жуда истардимки, ўзбек тилини синчиклаб ўрганайлик, унинг бутун бойликларидан баҳраманд бўлайлик. Мен бу гапларни ҳуқуқшунослик борасида ўзбекча терминлар ҳали яхши ишлаб чиқилмагани, Конституция лойиҳасида ҳам ўзбек тилининг барча бой имкониятларидан тўла фойдаланилмагани сезилиб тургани учун ҳам айтаяпман. Ҳаммамизни айниқса 4-моддада тарихимизда илк бор ўзбек тилининг давлат тили дейилгани беҳад хурсанд қилди. Мен 4-моддани қуйидагича тўлдиришни таклиф этаман: **«Давлат ўзбек тилининг ҳар томонлама ривожланиши учун барча шарт-шароитларни яратиб беради. Ўзбек тилини билиш республикадаги ҳар бир фуқаронинг бурчидир».**

⊙ **Хотима Шайхова, фалсафа фанлари доктори, профессор:**

— Конституция лойиҳасининг муқаддимасида энг зарур сўз тушиб қолган, яъни унда фуқароларнинг ҳуқуқи ҳақида гап боradию эркинлиги эса тилга олинмаган.

4-моддада Республикамиз ҳудудида истиқомат қилувчи барча халқларнинг тиллари, урф-одатлари, анъаналарининг ривожланиши учун шароит яратиб берилиши хусусида гап борадию, бироқ маданиятнинг равнақи ҳақида айтилмаган. Умуман, умуминсоний қадриятлар ҳақида гап борганда авлод-аждодлардан қолган анъаналар, урф-одатлар билан бирга маданий ва тарихий ёдгорликлар ҳам унга киради. Инчунун, уларнинг муҳофазаси ҳам Конституция орқали мустаҳкамланиши керак.

Оилага бағишлаб батафсил, алоҳида бобнинг берилишини жуда катта ижобий ҳол деб баҳолайман. Оила жамиятнинг асосий бўғини бўлгач, кейинги пайтларда арзимаган сабаблар билан кўплаб оилаларнинг бузилиб кетаётганини назарда тутиб ушбу бобдаги моддалардан бирига: **«Оилаларда ахлоқий муҳитни мустаҳкамлаш ҳар бир оила аъзосининг бурчидир»**, деган қўшимча киритилса мақсадга мувофиқ бўларди.

⊙ **Миринной Файзиев, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институтининг бўлим мудири, ҳуқуқшунослик фанлари доктори:**

— Мен ҳам Конституция лойиҳаси юзасидан ўзимни ўйлантираётган айрим фикрларимни ўртага ташламоқчиман. Чунончи, Конституциянинг муқаддима қисмида инсон ҳуқуқлари деган сўздан сўнг эркинликлари сўзини ҳам қўшиб қўйиш таъбирга жоиз. Давлат суверенитети бобига эса **«Ўзбекистон суверен давлати Президент идоравий давлати ёки парламентал»** қўшимчаси киритилса ўринли бўларди.

Конституциянинг ташқи сиёсат қисмига алоҳида **«Мудофаа ва ҳимоя»** деган бобни киритиш лозим.

Иккинчи бўлим **«Инсон ва фуқароларнинг асосий ҳуқуқлари, эркинликлари ва бурчлари»** деб номланган. Менимча бу ерда асосий сўзи ортиқча, ўринсиз қўлланган.

IX бобнинг 39-моддасида **«Ҳар бир инсон малакали таббий хизматдан фойдаланиш ҳуқуқига эга»** дейилган. Тиббий хизматдан дегандан сўнг **«бепул»** сўзи қўшилса мақсадга мувофиқ бўларди.

Оила бобига келсак, бу тушунча барчанинг онгига оила ва никоҳ тарзида сингиб кетган. Шу бобни **«Оила ва никоҳ»** деб номласак менимча тўғрироқ бўларди.

Ҳақиқатан ҳам шу куни Конституция лойиҳаси юзасидан жуда қизғин мунозаралар, ҳатто баҳслар бўлди. Бир мавзу юзасидан баъзан турли хил фикрлар билдирилди. Қизиққанларнинг саволларига мутахассислар жавоб қайтаришди. Зеро, «Ҳақиқат баҳсда аниқланади», деб бежиз айтмайдилар. Конституция хусусидаги барча ўринли таклиф ва мулоҳазалар Олий Кенгашга ва махсус Конституцион комиссияга юборилади, ҳамда улар Асосий қомусимизнинг матнида ўз аксини топади деган фикрдамиз.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

* *Меҳнат жамоаларида*

ЎЗ КАСБИНИНГ ШАЙДОСИ

ВАЛИЖОН Раҳмонов Андижондаги Хонобод саноат техникумининг битирувчиси. У бир қанча курсдошлари билан Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмасига тажриба алмашиш учун ишга келган. Ҳозирги кунда 22-йиғув цехида чилангар-йиғувчи бўлиб меҳнат қилмоқда. У билан шу ерда танишиб қолдик. У забардаст, қоматлари келишган, қўллари меҳнатда қотган, камгап йигит экан.

— Ўз касбингизни севасизми? — сўраймиз ундан.

— Бўлмасамчи, касбимни севмасам, техникумга ўқишга кирармидим? Саволимга савол билан жавоб қайтарди у.

Анча вақтгача жим ўтирдик. Кейин у дил сўзларини айтди:

— Мени айрим ёшларга ўхшатиб, адашиб ўқишга кирганлар сафига қўшсангиз хато қиласиз. Техникани жондан севаман. Болаликдан шу касбга меҳр қўйганман.

— Ўқишни битиргандан сўнг Андижондаги машина тузатиш устахоналарида ишлайсизми? Ахир у ерда Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлигига ўхшаган пахта териш машиналари ишлаб чиқариладиган йирик корхоналар йўқ-ку.

— Асака шаҳрида Корея — Ўзбекистон автомобиль қўшма корхонаси қурилаётир. Агар насиб қилса, ана шу автомобиль корхонасининг биринчи ишчиси бўлиш ниятим бор.

— Ҳадемай, Андижонда биринчи автомобиль чиқади. Сиз биринчи автомобилнинг қандай ном билан аташларини хоҳлардингиз?

— Автомобилга «Андижон» деб ном бериш керак Чунки кўплаб автомобиллар қайси шаҳардан чиқарилса, ўша автомобилга, ўша шаҳарнинг номи берилган.

— Бу ерда сизга кимлар касб сирларини ўргатди? Кимларни ҳақиқий устоз деб биласиз?

— Менга корхона чилангар-йиғувчилари Нуъмонжон Исақулов ҳамда Қамбарали Ҳамроқуловлар устозлик қилди. Мен улардан бир умр миннатдорман.

Бобомурод ИМОМОВ.

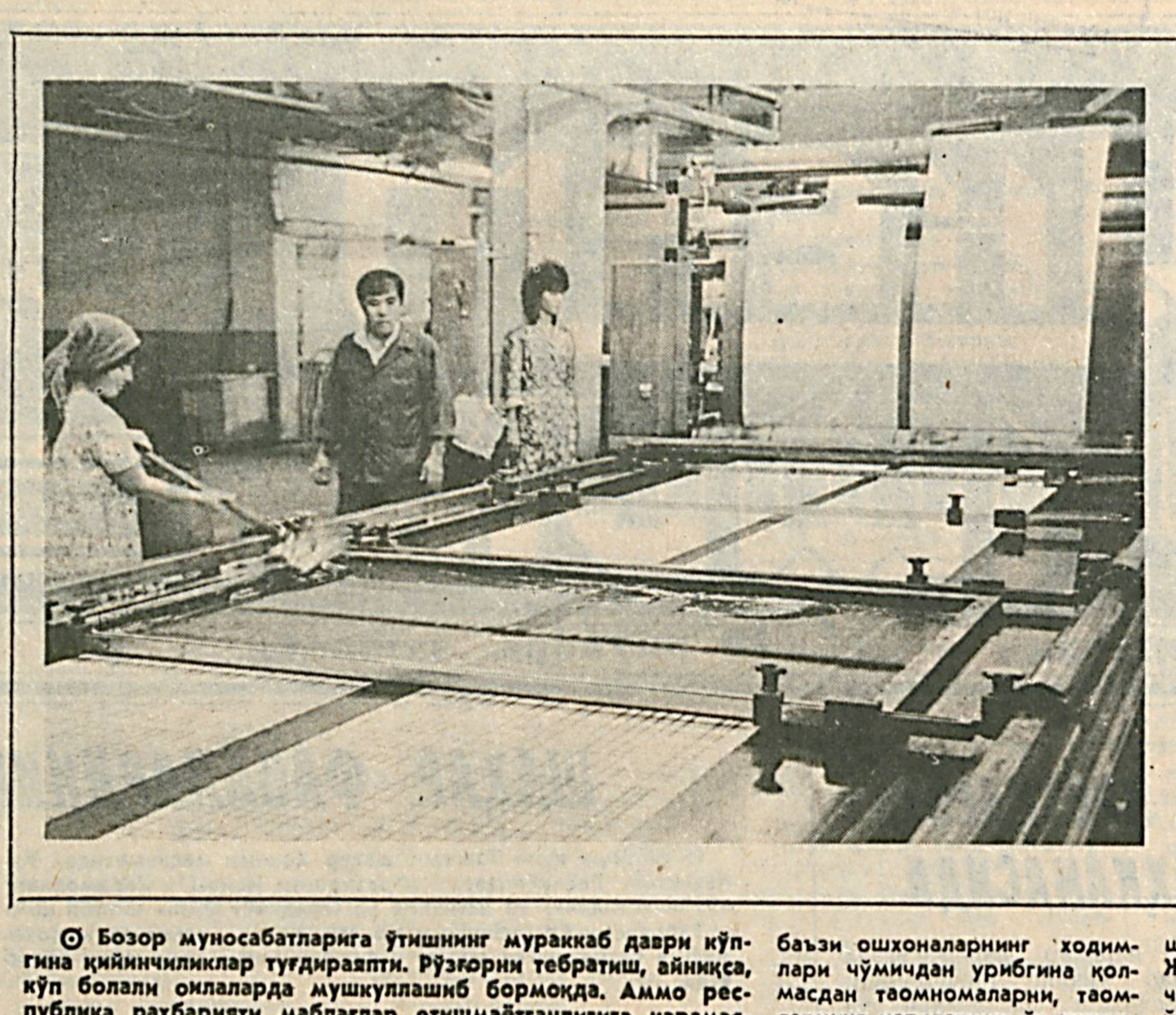

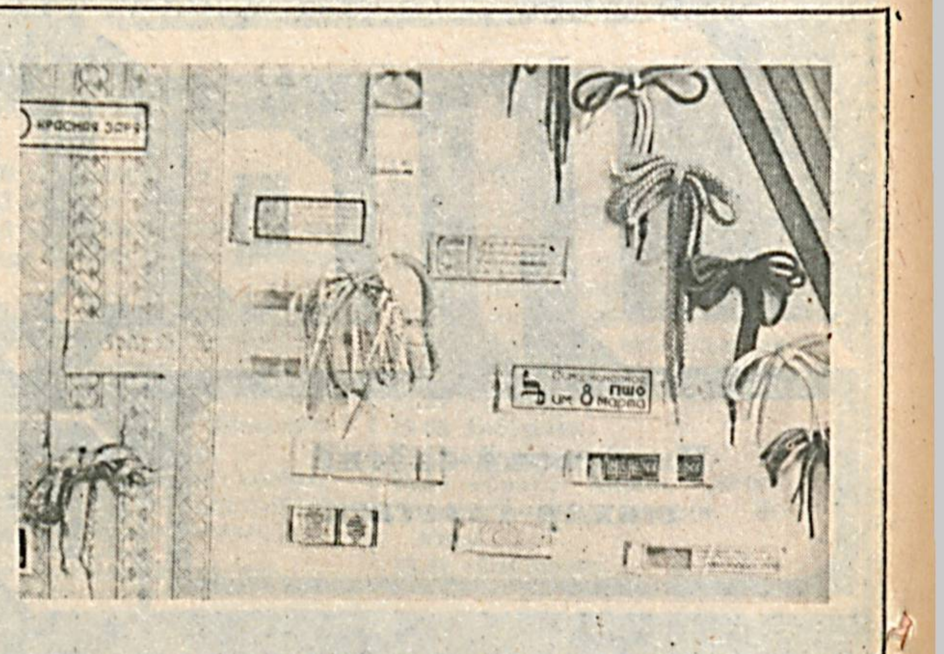

Шаҳримиздаги «Учқун» тўқимачилик-атторлик ишлаб чиқариш бирлашмасининг бўяш-йиғув цехи корхонанинг пешқадам ишлаб чиқаришларидан бири саналади. Чапдаги суратда цехнинг пешқадам ишчилари Матлуба Зияева, механик Аҳмад Исроилов (ўртада), Раъно Мухторовалар тасвирланган.

Юқоридаги суратда корхонанинг тайёр маҳсулотларидан бир туркуми.

Андрей Пишненко суратлари.

⊙ Бозор муносабатларига ўтишнинг мураккаб даври кўпгина қийинчиликлар туғдираяпти. Рўзғорни тебратиш, айниқса, кўп болали оилаларда мушкуллашиб бормоқда. Аммо республика раҳбарияти маблағлар етишмаётганлигига қарамасдан аҳолининг энг ночор қисмини ижтимоий ҳимоя қилишни доимо диққат марказида ушлаб турибди. Болалар тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилинмоқда.

* *Давлат назорат комитетининг Тошкент шаҳар бошқармасида*

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИ ҚАНДАЙ ОВҚАТЛАНМОҚДА?

ЎЗБЕКИСТОН мактаб ўқувчилари учун имтиёзли овқатланиш ташкил қилинган собиқ Иттифоқнинг саноқли республикаларидан биридир. Қиймати республика бюджети ҳисобидан қопланадиган бепул нонушталар бугунги кунда шаҳар мактабларидаги 156 минг ўқувчига берилаяпти. Бу ўқувчилар умумий сонининг 46 фоизини ташкил этади. Куни узайтирилган гуруҳлардаги ўқувчиларни овқатлантиришда ҳам таомлар нархи 50 фоизга арзонлаштирилган. Бу мақсадларга миллионлаб сўм сарфланяпти. Бундай вазиятда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг мактаб ўқувчиларини имтиёзли равишда овқатлантириш тўғрисидаги Фармонини бажариш билан бевосита шуғулланаётган мутасаддилар бу масаланинг туб моҳиятини чуқур ҳис этишлари, болаларимиз мактаб ва ошхона буфетларидан ўзларига берилиши керак бўлган ҳамма нарсаларни олишлари чорасини кўришлари керак эди.

Бироқ Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1991 йил 16 апрелдаги нарх-наволар ислоҳ қилиниши муносабати билан умумий таълим мактаблари ўқувчилари учун имтиёзли умумий овқатланишни сақлаб қолиш тўғрисидаги Фармони ижросини текшириш, айрим мансабдор шахслар бу масъулиятни унутиб қўйганликларини кўрсатди.

Текшириш якунлари кўриб чиқилган давлат назорати комитетининг Тошкент шаҳри бўйича бошқармаси ҳайъати мажлисида ўқувчиларнинг имтиёзли овқатланишини ташкил этишда қўпол камчиликлар рўй бераётганлиги ҳоллари таъкидланди.

Масалан, Юнусобод районидаги текширилган барча мактабларда ошхоналар гўшт ва сабзавот ярим тайёр маҳсулотлари, сут ва бошқа маҳсулотлар билан тўла таъминланмасликлари маълум бўлди. Бунга мактаб ошхоналари комбинати технологлари таомномалар тузишга бефарқ муносабатда бўлаётганликлари, С. Муслимов раҳбарлик қилаётган «Умумий овқатланиш» акционерлик уюшмаси мактаб ошхоналари ишини бўш назорат қилаётганликлари қўшиладиган бўлса текширилган еттита мактабдан бештасида таомларнинг тўйимлилиги камайтириб юборилганлиги, 9, 83, 97-мактабларда эса бу кўрсаткич атиги 60 фоизни ташкил этиши ажабланарли эмас.

Кўпгина ошхоналар амалда қатиқ, мева олмасликлари алоҳида таъкидланди. Ҳолбуки, бу болаларни соғлом овқатлантириш учун ғоят муҳимдир. Хўш, айтайлик чорвачиликдаги кўпдан-кўп муаммолар туфайли мактаб ошхоналарига ҳар бир ўқувчи ҳисобига ҳафтасига атиги икки марта, ўртача бор-йўғи 50 граммдан қатиқ олинаётганлигини қандай изоҳлаш мумкин бўлар. Бироқ, мактаб таомномаларида республикамизда мўл-кўл бўлган мева йўқлигини қандай тушуниш мумкин? Бунинг устига баъзи ошхоналарнинг ходимлари чўмичдан урибгина қолмасдан таомномаларни, таомларнинг нархларини ўз хоҳишларича ўзгартиравераар эканлар. Жумладан, 5-мактаб ошхонаси таомномасида таомлар тайёрланиши учун зарур бўлган озиқ-овқат маҳсулотларининг 13 туридан 8 тури умуман йўқ экан. Худди шу ошхонада таомлар нархи ўз хоҳишларича қимматлаштириб юборилганлиги ҳоллари маълум бўлди. Текшириш ўтказилган кун 9-мактаб ўқувчилари таомномадаги компот ўрнига шакарсиз чой ичдилар. 97-мактабда эса 1385 ўқувчи учун бор-йўғи 200 та ликопча ва стакан бор экан...

Худди шундай камчиликлар ва нуқсонлар Шайхонтоҳур райони мактабларида ҳам аниқланди. Мактаб ошхоналари комбинати сифатли маҳсулотлар ва ярим тайёр маҳсулотлар етказиб беришни таъминлай олмаяпти. 186-мактаб ошхонасига сабзавотлар тозаланмаган ҳолда олиб келинар экан. Шу ошхонадаги гуруч, бошқа ёрмалар ичидан ҳашаротлар топилди. 84-мактабда текшириш пайтида уч кун аввал тайёрланган котлетлар борлиги аниқланди. Текширилган ўн учта мактабнинг ўн биттасида таомлар тўйимлилиги камайиб кетганлиги маълум бўлди. 136 ва 276-мактабларда эса тўйимлилик 50 фоиздан сал кўпроқ экан. Бундан ташқари тўйимли маҳсулотлар ўрнига нотўйимлилари берилиши ҳоллари ҳам аниқланди. Жумладан, 299-мактабда ўқувчилар сут билан ширин нон ўрнига картошкали сомса олишган.

Ўтказилган текшириш амалда Юнусобод ва Шайхонтоҳур районларидаги барча мактаб ошхоналарида таомларни тайёрлаш технологияси ва маҳсулотларни сақлаш қоидаси бузилаётганлигини кўрсатди. Бунинг устига етарли миқдорда дезинфекция қиладиган ювувчи воситалар йўқ. Жиҳозларнинг анчагина қисми яроқсиз ҳолга келган. Текширилган ошхоналарнинг кўпчилигида санитария қоидаларига риоя этилмайди. Бу ошхоналарнинг ходимлари шахсий гигиена қоидаларига амал қилмайдилар, тиббий кўрикдан ўз вақтида ўтмайдилар. Афсуски, бу халқ таълими бўлимлари раҳбарларини, мактаб директорларини, ўқитувчилар, жамоатчилик вакилларини ташвишлантирмаяпти.

Давлат назорати комитетининг Тошкент шаҳри бўйича бошқармаси ҳайъати Тошкент шаҳар «Умумий овқатланиш» давлат концерни раҳбарияти зиммасига аниқланган камчиликларни бартараф этиш юзасидан чоралар кўриш, айбдорларни ишдан бўшатишгача жавобгарликка тортиш вазифасини юклади. Райондаги давлат назорати инспекцияларига Тошкент мактабларида болаларни овқатлантиришни ташкил этишни назорат қилиш топширилди.

Пировардида эътиборни яна бир нарсага қаратишни хоҳлардик. Ўқувчиларни овқатлантиришни ташкил этишда кўпгина муаммолар мавжудлиги тушунарлидир. Бугунги кунда ошхоналарни энг зарур маҳсулотлар билан таъминлаш ҳам мураккаб. Маҳсулот бор бўлса ҳам кескин ошган нарх-наво имкониятларни чеклаб қўяди. Шундай экан бу муаммони тўлалигича ҳал этиш мумкин. Лекин бу айрим ошпазлар, мактаб ошхонаси ходимларининг нопоклигини оқлай олмайди.

Собир АЛИЕВ.

ҲОВЛИ ТЎЙЛАРИ ЯҚИН

ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинатида ҳозир уй-жой масаласи энг долзарб муаммолардан бири бўлиб қолмоқда.

Бугунги кунда корхонада бу йўналишда жуда катта имкониятлар бор. Тўқимачиларнинг ётоқхоналаридаги ҳаёт тарзи тартибга келтирилмоқда. Бу ётоқхоналардан корхонага умуман алоқаси бўлмаган, ноқонуний йўл билан яшаб юрган кишилар чиқариб юборилмоқда. Тез кунларда бу ерларда белгиланган таъмирлаш ишлари амалга оширилгандан сўнг у кичик оилали ётоқхоналарга айлантирилади.

Бундан ташқари тўқимачилар учун кўплаб уйлар қурилмоқда. Айни пайтда 90 хонадонли уйда қурилиш ишлари ниҳоясига етиб қолди. Яна бир неча ҳафтадан сўнг корхона ишчиларига бу уй хонадонларининг калитлари топширилади.

Яқинда корхона мажлислар залида уй-жой комиссияси аъзоларининг бўлиб ўтган навбатдаги йиғилиши ҳам шу масалага қаратилди. Йиғилишда бирлашма бош директори Б. Эргашев, Яккасарой район ҳокими Ш. Нусратов ва бош директор ўринбосари С. Саидхоновлар сўзга чиқишди.

Унда 18-ётоқхонада истиқомат қилаётган кишиларни кўчириш масаласи кўриб чиқилди. Чунки уйнинг икки қавати жорий таъмирга муҳтож.

Бош директорнинг таъкидлашича топширишга тайёрланаётган янги уйдан 25 хонадон ётоқхонада истиқомат қилаётган тўқимачилар учун ажратилган.

Толиб НУРМУҲАМЕДОВ.

* *Нон—ризқ-рўзимиз*

ИСРОФГАРЧИЛИККА ЧЕК ҚЎЙЙЛИК

НОННИНГ ушоғи ҳам нон, дейди доно халқимиз. Бу сўзнинг асл моҳиятига кимдир тушунади, кимдир яхши тушунмайди. Ўзбекистонда нон маҳсулоти кўпроқ истеъмол қилинишини ҳисобга олган ҳукумат раҳбарлари, сарф-харажат қилиб бўлса ҳам нон ва нон маҳсулотларини кўплаб сотиб олмоқдалар. Республикамизда дон экиладиган майдонлар кенгайтирилмоқда. Ҳамма нарса қимматлашиб бораётганлигига қарамасдан нон маҳсулотлари арзон нархда сотилмоқда.

Аммо биз истеъмолчилар бундай қулайликларни, мўлкўлчиликнинг қадрига етаяпмизми? Мен «йўқ» деб жавоб берган бўлардим. Чунки, нон исрофгарчиликлари шаҳримиз маҳаллаларида тез-тез учраб турибди. Кўпчилик бунинг гувоҳи бўлиб турибмиз. Шунга қарши чора-тадбирлар кўрмаяпмиз.

Биз ўзбеклар дўконлардан нонни етаридан ошиқча сотиб оламиз. Чунки шунга одатланганмиз. Меҳмон келиб қолиши бор, биронта қўшнимиз чиқиб нон сўраб қолиши бор. Нон йўқ, деб чиқариб юборсангиз, бу ҳам яхши эмас. Агар кузатган бўлсангиз, кекса кишилар кўпинча нонни кесиб, ярмини олиб кетишади. Тўғри, уларнинг аксарияти ёлғиз яшайдилар. Ўша яримта олган нон уларга бир кунга бемалол етади. Мен бу билан дўконлардан яримта нон сотиб олинг, демоқчи эмасман. Йўқ, асло. Ҳар ким меъёрини ўзи билади. Демоқчиманки, ўша кексалар нон қанчалар қадрли эканлигини ўз бошларидан кечирганлар. Очарчилик йилларини ўз кўзлари билан кўришган. Шунинг учун бўлса керак, нонни қотириб, ташлаб юбормаслик учун меъёрида нон сотиб оладилар.

Яна бир мулоҳаза. Нонвойхоналарда ёпилаётган нонларнинг сифатини ҳар доим ҳам яхши деб бўлмайди. Нонлар яхши пиширилмаган. Ёки куйиб кетган бўлади. Ишдан кейин дўконларга кирасиз. Бошқа нон йўқ. Сифати паст нон бўлса ҳам сотиб олишга мажбурсиз. Ўша куни ортгани дастурхонда қолиб кетаверади. Иккинчи кун юмшоқрогидан сотиб оласиз. Кечаги нон эса қотиб қолади.

Шаҳримиз аҳолиси, асосан кўп қаватли уйларда яшайдилар. Бу уйларда сигир, қўй, эчки каби уй ҳайвонларини боқишнинг иложи йўқ. Қотган нонлар фақат чиқиндилар ташланадиган махсус яшикларга ташлаб юборилмоқда. Ҳа, ҳа худди шундай ҳодисалар тез-тез учраб турибди. Қарияларимиздан: «Нонни ташлама, увол бўлади. Нонни ташлаб юборма, кўзинг кўр бўлади», деган ибораларни кўп эшитгансиз. Одатда бу гаплар болаларга, ўсмирларга айтилади. Лекин, минг афсуски, биз катталар ҳам шундай ажойиб ибораларнинг моҳиятини тўғри тушунмаймиз.

Мен яшаётган 5 қаватли уйда 120 оила яшайди. Маҳалламизда шундай уйлардан 25 та. Демак, бир жойда 3000 оила истиқомат қилади. Агар биз ҳар қайси оила 1 граммдан нон исроф қилсак, 3 тонна нонни исроф қилган бўламиз. Ана сизга оддий ҳисоб-китоб.

Маҳалламизда шиша идишлар қабул қиладиган махсус дўкон ишлаб турибди. Қоғоз қабул қиладиган идора бор. Лекин қотган нонларни ташлайдиган махсус яшик йўқ. Нега шундай?

Мен нонни уй ҳайвонларига улашиш тарафдори эмасман. Лекин нонни қотириб, чиқиндилар ташлайдиган яшикларга ташлаб юборгандан кўра, агар молингиз бўлса, молга берсангиз, ўша жониворлар шундан озиқ олиб сизга фойда келтиради. Сигирнинг сути кўпаяди, қўйнинг гўшти. Нонинг уволига қолмайсиз.

Қотган нондан фойдаланиш йўллари кўп, албатта. Маслаҳатим, қотган нонларни ҳар хил овқатларга солиб, истеъмол қилишни одатланиш керак. Қотган нон овқатни мазали қилади. Кучингизга куч, қувват бағишлайди.

Абдунаби ҲАЙИТОВ,
меҳнат фахрийси.

БИЛИМЛАР ҚАСРИ

ЎРТА Осиёда тўнғич олий ўқув юрти ҳисобланган Тошкент Давлат университети чинакам илм-фан марказига айланган. У ўзининг бой ва мустақил ўқув илмий-техник негизига эга. Олий ўқув юрти ҳузурида фаолият кўрсатаётган асосий кутубхона эса адабиётларга бой.

Бугунги кунда мазкур китоб қасри жойлашган бино ва қироатхонлик заллари бироз торлик қилиб қолди. Бу эса кутубхоначилик ишларининг ҳозирги юксак талабларига тўла жавоб бермайди.

Бу ва шунга ўхшаш бошқа муаммолар инобатга олиниб, университетнинг янги илмий кутубхонаси биносини қуриш режалаштирилмоқда. Ушбу билим хазинаси тўрт миллион жилдли китоб негизига эга бўлади.

Бундан ташқари кутубхонада барча қулайликларга эга бўлган замонавий қироатхона, нодир адабиётлар фондлари ҳам китобхонлар ихтиёрида бўлади.

Санъат ОЛИМОВА.

Ф. Хўжаев номидаги 1-пойабзал фабрикаси ишчи ва хизматчилари ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида маҳсулот сифатига алоҳида эътибор беришмоқда. Улар бунга корхонани янги замонавий чет эл дастгоҳ ва ускуналари билан таъминлаш эвазига эришмоқда. Ҳозирги кунда корхонада қўл меҳнати анча камайтирилиб, машиналар зиммасига юклатилган.

Лекин шунга қарамасдан фабрика ишчилари пойабзалларга қўлда ишлов беришга ҳам эътиборни сусайтиришгани йўқ. Чунки қўлда ишланган оёқ кийими барибир машинадагига қараганда анча нишиқ ва бежирим бўлиши аниқ.

Корхонада анчадан бери самарали меҳнат қилиб келаётган Ҳусан Зиёматов пойабзалларга қўлда ишлов бериш билан шуғулланади. Айни пайтда у кундалик топшириқларини ошириб бажариш билан бирга, маҳсулотнинг сифатли ва бежирим чиқишига эришмоқда.

СУРАТДА: Ҳусан Зиёматов иш устида.

Адабиёт ва санъат

* Нодиранинг 200 йиллиги олдидан

МУМТОЗ ШОИРАНИНГ ЯНГИ ДЕВОНИ

⊙ Бу йил истеъдодли ўзбек шоираси Моҳлар ойим Нодира таваллудига 200 йил тўлади. Шоира Навоий анъаналарини давом эттириб, ўз асарларини ўзбек ва тожик тилларида Комила, Нодира, Макнуна тахаллуслари билан ёзди. Яқинда шоиранинг Комила адабий тахаллуси билан ёзган янги девони топилди. Жамоатчи мухбиримиз филология фанлари доктори Маҳбуба ҚОДИРОВА билан қилган суҳбати ана шу янги топилган девон хусусида борди.

— Маҳбуба опа, Моҳлар ойим Нодира XIX асрнинг биринчи ярмида яшаб ижод этган мумтоз ўзбек шоирасидир. Нодиранинг ҳаёти Ўрта Осиё Қўқон, Бухоро ва Хева хонликларига бўлинган ҳамда бу хонликлар ўртасида муттасил равишда бемаъни уруш-талашлар давом этиб турган зиддиятли бир даврга тўғри келди. Шоиранинг ҳаётга, инсонларга ва табиатга беқиёс меҳр-муҳаббат билан яратилган нафис шеърияти, ана шу нотинч замона ва ундаги жоҳил кучларга қарши норозилик ҳамда шахс эркини ҳимоя қилиш ўзининг ёрқин бадиий ифодасини топган. Келинг, суҳбатимизни шоиранинг яқинда топилган, Комила адабий тахаллусида ёзилган янги девонидан бошласак.

— Маълумки, муҳтарам оқшомхонларимиз шоиранинг Нодира тахаллусидаги ўзбекча ва Макнуна тахаллусидаги форс-тожик тилидаги асарлари билан яхши танишганлар. Унинг Комила тахаллусли шеърларининг эса айримларигина бизга маълум эди, холос. Яқинда шоиранинг Комила тахаллуси билан ёзилган шеърларидан иборат яна бир қўлёзма девони борлиги аниқланди.

Ҳозирги кунда девон қўлёзмасининг асл нусхаси Самарқанд шаҳрида истиқомат қилувчи, адабиёт мухлиси Маҳмуд Диёрийнинг шахсий кутубхонасида сақланмоқда. Ана шу девоннинг суратга туширилган нусхаси эса профессор Ҳамид Сулаймонов номидаги Қўлёзмалар институти хазинасига 139-тартиб рақами остида қабул қилиниб олинди.

Ушбу янги аниқланган девондаги Комила тахаллусли шеърларнинг кўпчилиги илгари нашр этилган Нодира ва Макнуна девонларига киритилган. Шу билан бирга бу девонда ҳали китобхонларга маълум бўлмаган шеърлар ҳам мавжуд бўлиб, улар шоира ижодий меросини тўлиқ тасаввур қилишга анча имкон яратади.

— Комила девонининг бошқа девонлардан фарқ қилувчи томонлари борми? Бу девон ҳам қадимги китобат анъаналари асосида тузилганми?

— Бу ўринда шуни айтишим мумкинки, ўрта аср Шарқ китобат анъаналари асосида тузилган ушбу девон шоиранинг ўзи томонидан назм ва наср билан ёзилган каттагина дебоча билан очилади. Девонда шоира ҳамд ва наът бўлимларини шеърий тарзда ифодалаган. У муқаддимада китобхонларга мурожаат этиб: «...ал мулаққаб бил Комила андоғ баёни ҳол изҳор этарким», деб Комила тахаллуси билан шеърлар ёзганини қайд этиб ўтади.

— Девон дебочасида шоира ҳаёти ва ижоди, ижтимоий фаолияти ҳақида маълумотлар учрайдими?

— Ҳа, албатта. Дебочада шоира ўзининг дастлабки ижодий қадамларини характерлаб, шеъриятга бўлган муҳаббатини қатор лавҳалар орқали баён этади. Шунингдек, Нодира мамлакат ободлиги ва маърифат тараққиёти билан шахсан ўзи шуғулланганлигини қайд этади. Шоира бева-бечораларга моддий ёрдам бергани, бозор расталари бино қилиб, масжид ва мадрасалар қурилишига ҳомийлик қилгани, илм-фан ва маданият тараққиётига қўшган ҳиссаси ҳақида камтарлик билан сўз юритади.

— Комила девонининг дунёга келишига туртки бўлган сабаб нимада, деб ўйлайсиз?

— Ўринли савол. Бунга шуни қайд этиш мумкинки, шоира дебочада ўзининг бадиий ижодда малака ҳосил қила борганини таъкидлаб, атрофидаги «олима афифалар» ва «фозила ҳамсуҳбатлар шоиралар»нинг илтимоси билан ўзининг ўзбек ва форс-тожик тилларидаги шеърларини жамлаб, девон тузганини билдиради: «Ночор ул нодиратаб маъсумалар ва ул афифаи муҳтарамаларнинг савоб ройишларини маъқул ва мавжуд билиб, жамъ этмоққа иқдом кўргузуб, эҳтимом ва саъйи тамом бирла ҳар баҳрани ўз маҳаллида сабт қилдим, тартиб бирла ҳар қайсиси ўз ерида марбут бўлиниб...», деб ёзади.

— Энди бизни Комила девонининг мундарижаси билан таништирсангиз.

— Девонда ўзбек ва форс-тожик тилларида ёзилган назм ва ҳамдларидан сўнг, шоиранинг Комила тахаллусидаги шеърлари давом этади. Қўлёзмада 373 (7 минг мисрадан ортиқроқ) ўзбек ва форс-тожик тилларидаги шеърлари жамланган. Ундаги ғазал, мухаммас, мусамман, мусаддас, таркиббанд, таржиъбанд шеърлари давом этади. Шу билан бирга икки ярим минг мисрадан ортиқроқ янги шеърлари ҳам мавжуд. Булар 111 ғазал (1845 мисра), 3 та қасида (94 мисра), ўзбек тилида ҳамда 18 та ғазал (332 мисра), 3 та қасида (190 мисра), 2 та мураббаъ (60 мисра), 1 та мусаддас (30 мисра) — форс-тожик тилидаги шеърлардир.

— Комила тахаллуси билан яратилган девон шоиранинг бошқа девонлари билан муқояса қилинган бўлса керак?

— Нодира тахаллусли шеърлар жамланган қўлёзмани Комила девонининг сурат нусхаси билан солиштириб ўрганишда бир қанча фарқлар намоён бўлди. Масалан, ҳар икки девон ҳам шоира томонидан ёзилган дебоча билан очилган. Шунингдек, Нодира девонининг 92-саҳифасидан кейин Хотифнинг Нодира ҳақидаги тугалланмаган қисмидан, Фазлий, Нодир, Маҳжур ва бошқа шоирларнинг шеърлари ҳам мавжуд. Девоннинг охирларида яна Нодира ғазаллари, унинг Бедил ва Навоийга мухаммаслари, таркиббанд, фироқномалари давом этган бўлса, Комила девонида эса «с» ҳарифи радифидан сўнг, юқорида қайд этилган янги шеърлар кўчирилган. Сўнгра яна Нодира девонидан бизга маълум мухаммас, мусамман, таркиббанд, таржиъбандлар кўчирилган. Девоннинг охирги саҳифаси йўқлиги туфайли, унинг кўчирилган йили бизга маълум бўлмай қолди.

— Демак, девонлар муқояса қилинганда ўзгаришлар борлиги кўзга ташланибди. Айтингчи, девонлардаги шеърлар тузилишида ҳам бирон-бир ўзгаришлар ёки тўлдиришлар учрадими?

— Ҳа, шеърлар солиштирилганда айрим камчиликлар ва тўлдиришлар сезилди. Мисолларга мурожаат этайлик. Нодира девонида «Ойилдим ул қуёшни то арақафшон лиқосидин» деб бошланган ғазал 8 байтдан иборат бўлса, Комила девонида 6 байтдан иборат ва унда шоира тахаллуси йўқ.

Айрим ғазалларнинг мақтаъи қуйидагича таҳрир қилинган:

Нодира то кўксин этти лола янглиғ
доғ-доғ,
Ҳеч ким ё раб асири доғи ҳижрон
ўлмасун —

мақтаъи Комила девонида:

Лола янглиғ Комила кўнглиға қўйди
доғлар,
Ҳеч ким ё раб, асири доғи ҳижрон
ўлмасун —

тарзида ўзгартирилган.

Яна Комила девонида «Эй лабинг жонкалому жон физо руҳи равон» деб бошланган 9 байтдан иборат ғазал Нодира девонида 6 байт. Шунингдек, Нодира девонидаги айрим ғазаллар Комила девонига кирмай қолган.

— Юқоридаги мисоллардан кўринадики, шоиранинг ҳар икки девонини қиёсий ўрганиш, илмий текстологик иш олиб боришни тақозо қиляпти. Зеро, девонлардаги чизгилар шоиранинг ўз қаламига мансубми ёки бунда котибнинг аралашуви ҳам борми, энди бу махсус ўрганилиши керак бўлган масаладир. Лекин бир нарса аниқ: Комила девони ҳақида соатлаб суҳбатлашиш мумкин. Қисқа бир суҳбатда девон тўғрисида батафсил маълумот бериб ўтиш анча мушкул иш. Шу нуқтаи назардан, суҳбатимизга кичик бир якун ясаб берсангиз.

— Хуллас, Комила девони шоиранинг ижод йўли ҳақида муҳим хулосалар чиқаришга манба бўла олади. Афтидан шоира ўзининг дастлабки ижодидаги шеърларини «Комила» тахаллуси билан ёзган ва мухтасар — қисқартирилган девон тузган.

Ҳар иккала девонда шоиранинг бутун ижоди учун хос бўлган илғор ғоялар куйланган. Ҳаётга, инсонга ва табиатга бўлган чексиз муҳаббат — шоира шеъриятининг баравж оҳангларидир. Бу эса ҳамма вақт ўқувчи диққатини ўзига тортиб турадиган муҳим омилдир.

Суҳбатдош Баҳодир ВАЛИЕВ.

* Назм чечаклари

ЎЗБЕКИСТОНСАН

Атир боғларингда шамоллар атир,
Баҳор жамолингга баҳорлар асир,
Меҳру мурувватинг оламга татир,
Ахир
Сен онажонсан — Ўзбекистонсан!
Бошдин то оёғинг — оппоқ барака,
Деҳқоннинг шуҳрати сиғмас фалакка,
Гул бўлиб қадалган ҳар гул юракка,
Ахир
Сен онажонсан — Ўзбекистонсан!
Сени севмоқ ўзи қилмас кифоя,
Зарур ҳар кун сени этмоқ ҳимоя,
Самимият ўзи сендаги ғоя,
Ахир
Сен онажонсан — Ўзбекистонсан!
Дардингни олгали яралган жонмиз,
Сен учун қувончмиз, шарафмиз-шонмиз,
Кулиб тур, кулгингни севар Инсонмиз,
Ахир
Сен онажонсан — Ўзбекистонсан!

ЯХШИЛАР

Яхшиларни, дўстларим, асрай билинг,
Қадрини, қимматини сақлай билинг.
Ортидан отмангки ғийбат тошини,
Ҳар қачон ўз номингиз оқлай билинг.
Яхшилар — офтоб, туфурмак фойдасиз,
Яхшиси, нурга меҳр боғлай билинг.
Сизда ҳам бўлса диёнат озми-кўп,
Йиғласа мард, қўшилиб йиғлай билинг.
Доғ баъзан устун келур оқ устидан,
Лаънати доғни чунон тузлай билинг.
Яхшилар тоғ лоласидек чўққида,
Юксалинг, то кўргали излай билинг.
Қалбингиз тоғ сувларидай соф эса,
Яхшиларни яхши деб сўзлай билинг.
Илтижо бирла деган Олқор Дамин:
Яхшиларни, дўстларим сақлай билинг...

ҲАЙКАЛ

Сокин қабристонни нароғон этиб
Маъюс боқиб турар Ойбек ҳайкали.
Иссиқ лабларида истеҳзо қотиб
Маъюс хаёл сурар Ойбек ҳайкали.
Лол қилиб ҳаётнинг қинғир қилмиши
Тош қотиб қолибди Ойбекнинг ўзи.
Бу нурли ҳайкалга термулган киши
«Дод!» деб юборишдан тиёлсин ўзин...

ОНА ТИЛИМ

Тенги йўқ бир олам ҳар сўзинг,
Қалбимда балқийди нуфузинг,
Ўзингсан — оқшомим, кундузим,
Кўз нурим ҳам жону дилимсан,
Она тилимсан!
Навоий тилисан жарангдор,
Фурқату Ҳамзага ифтихор,
Акмалнинг шу тилда нутқи бор,
Кўзи нурим ҳам жону дилимсан,
Она тилимсан!
Ўзбекман — Форобий авлоди,
Ҳаётнинг тенги кам ижоди,
Қучардим гар бўлса иложи,
Кўз нурим жону дилимсан,
Она тилимсан!
Яшайвер абадга умрдош,
Тиллар-ла бўлгину қон-қардош,
Дўстга ош, душманга — ўзинг тош,
Кўз нурим ҳам жону дилимсан,
Она тилимсан!

Олқор ДАМИН.

«ҚАЙТАР ДУНЁ» — САҲНАДА

ЙЎЛДОШ Охунбобоев номидаги Ёш томошабинлар театри жамоаси Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Лутфулла Саъдуллаев қаламига мансуб «Қайтар дунё» деб номланган спектаклни томошабинлар ҳукмига ҳавола этди. Ўзининг актёрлик маҳорати, ажойиб ролларида, кейинги пайтдаги режиссёрлик ишлари билан кўпчилик эътиборини қозонган бу санъаткорнинг илк асари томошабинлар томонидан қизғин кутиб олинди.

Халқ оғзаки ижоди, ҳаётий лавҳалардан иборат беш ҳикоят асосини ташкил этган бу саҳна асари ўзининг тарбиявий аҳамияти билан ёш томошабинлар руҳиятига мос равишда саҳнага олиб чиқилган. Саҳнада артистлар ижросида ривоятлар жонланиб, томошабинлар қалбига кириб боради.

Салоҳиддин СИРОЖИДДИНОВ,
Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги ахборот маркази ходими.

* Келажагимиз — мактабда

Истеъдодлар тан олинди

БУГУНГИ кунда истеъдод бор нарса эканлигини тан олдик. Ваҳоланки, истеъдодни ота-она ўз фарзандига, устоз шогирдига беролмайди, у инсоннинг ўзида мавжуд бўлиши, унга табиат томонидан ато қилинган бўлиши шарт. Шундай экан, бизнинг вазифамиз ноёб истеъдодли ёшларни асраб-авайлашдан иборат.

Республика болалар ва ўсмирлар ижодиёти марказида Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси ходимларининг пойтахтимиздаги истеъдодли мактаб ўқувчилари билан учрашуви иқтидорли ёшлар билан ишлашнинг жаҳон тажрибаларини қўллаш борасида илк қадам бўлди. Бошқарма бошлиғи, Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирининг ўринбосари Ҳамидулла Йўлдошев истеъдодли ўсмирлар билан мулоқот олиб бораркан, уларни қизиқтирган саволларига аниқ ва лўнда жавоблар берди. Айниқса электрон-ҳисоблаш машиналари билан ишлашга қобилиятли бўлган Алишер Воҳидов, Дилмурод Эгамбердиев, мактаб ўқувчилари ўртасида шатранж бўйича республика чемпиони Рустам Қосимжонов, иккинчи синфдан бир йўла бешинчи синфга кўчган Абдуазиз Азаматовлар мулоқотда фаол иштирок этишди. Сўнгра ажойиб шеърлари билан қобилиятини намоён этган Наргиза Тўраева, бўлажак рангтасвир ўстаси Анастасия Луконина, журналистика соҳасига қобилиятли деб топилган Дилбар Чориева ва бошқалар ўз маҳоратларини намойиш этишди. Биринчи синфдан бир йўла учинчи синфга кўчирилган Мураджон Шарипов эса ўзининг илк шеърий тўпламини Ҳамидулла Йўлдошевга тақдим этди.

Учрашув сўнггида шаҳримизда ташкил этилган «Ҳилол» ўқув ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Қобилжон Юсупов ўз ташкилоти ҳисобидан ҳар бир қобилиятли ўқувчига совға қатори 100 сўмдан пул улашди ва келгусида ҳар бир ўқувчи шунча миқдорда ойлик стипендия билан таъминланиб боришини айтди.

Истеъдоднинг 99 фоизи меҳнатдир, дейишади. Бу, чинакам истеъдодли бўлиш учун фақат меҳнат қилиш керак дегани эмас, балки истеъдод эгасида меҳнат қилишдан ташқари қолган ўша бир фоизлик табиат инъоми мавжуд бўлиши шарт. Бу ерга йиғилган мактаб ўқувчилари ўша бир фоизлик илоҳий неъматдан баҳраманд бўлган ёшлардир. Уларга қараб ҳавасинг келади. Чунки бу ёшлар юртимиз шуҳратини оламга таратишади. Энг қувончлиси улар ўз истеъдодларига яраша танлаган соҳаларининг ҳақиқий билимдонлари бўлиб етишишади.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

Тарбияга бағишланди

ТОШКЕНТ шаҳар ўқитувчилар малакасини ошириш институти томонидан пойтахтдаги 114-ўрта мактабда «Мактабда тарбиявий ишлар тизими — таълим-тарбия бирлиги асосидир» мавзуида илмий-амалий анжуман ташкил этилди. Мактаб директорларининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосарлари иштирок этган мазкур тадбирда айниқса тарихчи олимлардан З. Абзалов, М. Убайдуллаева, Л. Камоловаларнинг маърузалари кўпчиликда катта қизиқиш уйғотди.

Анжуманда Ўзбекистон Республикаси истиқлолига бағишланган «Ўзбекистон мустақиллик йўлида» деб номланган ўқувчиларнинг театрлаштирилган чиқишлари намойиш этилди. Шунингдек, 114, 126, 138-мактаб ўқувчилари тайёрлаган кўргазма, плакатлар, тўқилган ва тикилган буюмлар ҳам намойиш этилди.

Дония ЗОКИРОВА.

МУСАВВИР ИЛҲОМЛАРИ

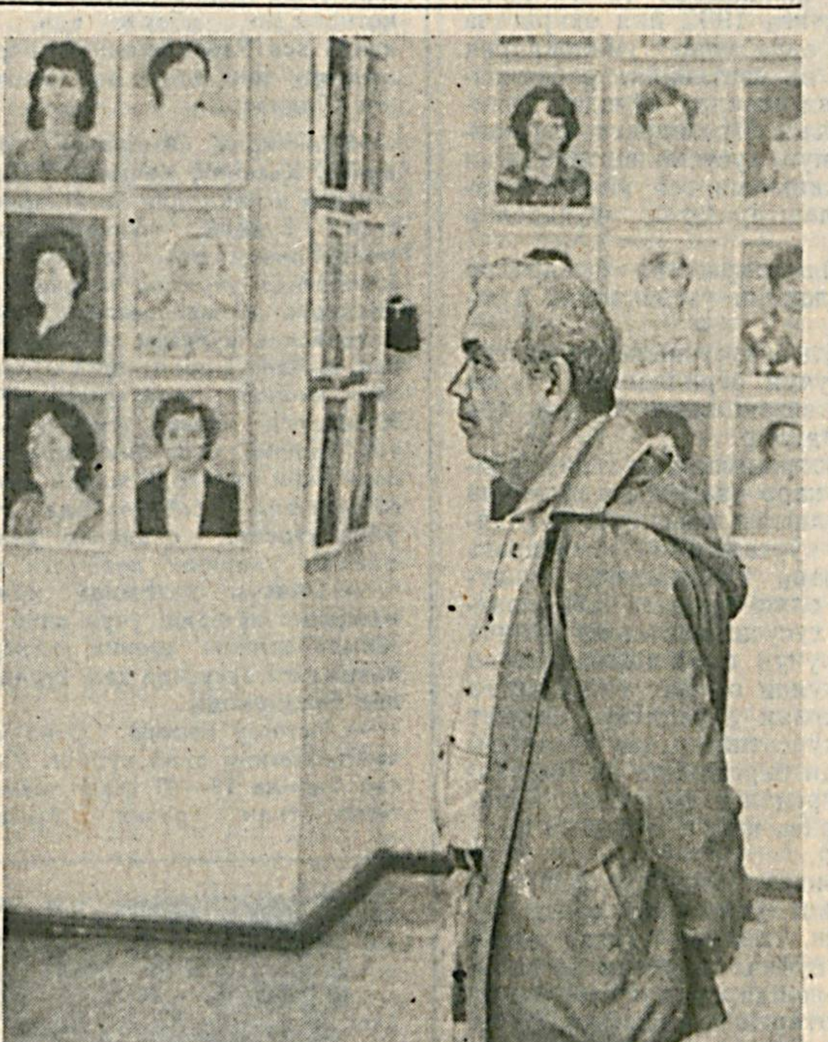

⊙ Республика меъморлар уйида кун кеча очилган «Давр ва аёллар» кўргазмасини томошабинлар қизиқиб кўрмоқда.

Андрей Пишненко суратлари.

ҲАЙКАЛЛАРДАГИ ИНСОН РУҲИ

ЎТГАН бир кунига шукрона айтиб эртанги кун илинжида тиловат қилаётган халқ улкан ҳайкаллар — изтиробнинг қонли турфа бўёқларида чангиган туғёнлар қаршисида кўзларим ачишса, руҳимда эса чарх урган тўрт байтли ғазал. Бобомиз Ҳазрат Навоий айтибдурлар:

Оразинг нақшини чиқмас тийра
кўнгилдан даме,
Қилдилар гўёки Юсуф сувратин
зиндонда нақш.
Эй мусаввир, сизмағил Мажнуну
Лайли сувратин,
Бас мену ёрим ҳадиси сафҳаи
давронда нақш.

Тубэнда қовжираб қолган бефарёд алам Умид япроқларин ташлаб кетган музтар шамоллар комида хаёл ўртанади. Сиймин кумуш ҳалқалар ёғдусида бўртган мускулларга сайқал бераётган ҳайкалтарош синоси, истеъдодли ижодкор Абдумўмин аканинг ғарибона ҳужрасига ошиқаман. Хона ўртасига қўйилган омонат курси, атрофда жавонларга териб қўйилган ҳайкалчалар.

— Мана бу Навоий — қалқиган дунё сукунат. Бу Улуғбек нафасида титраб турган юлдузлар. Бу афғон дуторида мунгли бир куй чалаётган бу норасо дунёнинг алам ва ғамларидан қўлларига май тутган Умар Ҳайём. Бу Фурқат... Мана бу Гули, Гулбаданбегим...

Ўйланасан киши: инсон ўз ғами бўлган халқнинг дард ва ташвишларини қайсидир оҳангда, қайсидир рангин бўёқларда, қайсидир тош шаклларда акс эттириш ва охиралабад шу кўнгил куйларида равон бўлган умр афгорликларидан зада бўлган руҳ. Хаёлимда шу шарҳлар ўтади: мусаввир шаклий изланишлар, дилбар ҳис-туйғулар, фалсафий фикрлаш, чиройли ташбеҳ ва образларни табиий ҳолда, бўёқларда яратса, ҳайкалтарош инсон руҳини ўз тоштарошида ижод этади.

Қадимги грек афсоналарида машҳур ҳайкалтарош Пигмалион ўзи яратган гўзал Галатея ҳайкалини севиб қолиб, худолар унинг илтижоларига иноят, ҳайкалга жон ато қилган эканлар. Бу машҳур ҳайкалтарошнинг буюк асарига ўз мухлисларининг берган баҳосидир...

— Абдумўмин ака, нега бу асарларни намойиш этишга шошилмаяпсиз? — деб қизиқиб сўрайман ундан.

— Менинг тасаввурларимда бир мақсад ҳукми бор. Орзуим улуғ табаррук инсонларнинг номини сўнгги авлодларга етказиш, халқим дард-армонларини шаклий ифодаларда тасвирлашдир. Тўғри, бу ҳайкаллар муваққат бўлса-да мен ўз ҳасратларимни яшаганимдан, халқим ташвишларига шерик бўлганимдан мамнунман. Лекин ачинарлиси шундаки, сўнгги йилларда санъатнинг бу соҳасида ҳам асоссиз мафкуравий сиёсат, тоталитар тузум асоратларидан бу санъатга ҳам дарз кетди. Ҳозирчи? Шаҳар кўчаларида ўз бадиий ижро ва мазмуни — миллийликдан йироқ бўлган ҳайкалларнинг қад ростлаб туриши-чи?.. Ош ейдиган ҳам тилинг, тош ейдиган ҳам тилинг — ноҳақликларга бефарқ бўлолмаслигим оқибатими, бу феълим баъзиларга унчалик хуш тушмайди. Шу боис асарларим ўз мухлисларини топишида бироз тўсиқларга ҳам учрайди.

— Нимага! Бадиий кўргазмалар залида қўйилаётган асарлар ўз мухлислари томонидан холис баҳоланаяпти-ку?

— Холис баҳоланаётган асарлар йўқ эмас, мен ҳам хурсандман. Лекин баъзи бир ноҳақликлар ва лоқайдликлар ҳам бўлиб туради. Кўргазмада намойиш этилаётган асарларнинг кўпчилик намуналари, яъни асар муаллифларининг исми-шарифи қўйилмайди ёки атайин юлиб ташланади. Сиз айтаётган холис муносабатлар шунда! Бунинг устига кўргазма қисқа муносабат, муддати 2-3 ойга белгиланган, холос. Нимага энди буни узоқроқ вақтга, айтайлик 5-8 ой чўзиш мумкин эмас. Хуллас, бу тўғрида ҳам шунга тегишли мутасаддиларимиз жиддийроқ ўйлаб кўришса ёмон бўлмас эди.

— Шу кунларда қайси мавзулар устида асарлар яратаяпсиз?

— Кўнглимда қилмоқчи бўлган ишларим талай, машҳур халқпарвар миллий шоир ва адиблар Абдулла Қодирий, Усмон Носир, Фитрат, Чўлпонларнинг сиймосини яратиш устида ишлашдек буюк орзум турибди.

Айни кунда Фарғона вилояти Янгиқўрғон райони раҳбарияти билан келишган ҳолда Фарғонада аёлларимиз орасида биринчи бўлиб паранжи ёпинишни тақиқ қилган аёл Бувайдо сиймосини яратиш устида ижод қилаяпман. Тасаввурга эга бўлиш мақсадида яқинда Янгиқўрғон районида бўлиб, у ерда халқ оғзига тушиб қолган воқеалар, қишлоқдаги аёллар табиати, урф-одати билан танишиб келдим. Шунингдек мавжуд тарихий китоблардан у ҳақда билиш ва чуқурроқ ўрганиш асарларимнинг ютуқлари бўлади, деб ўйлайман.

Абдумўмин ака Бойматов яратган ва яратаётган буюк алломаларимизнинг сиймолари, буюк образлар ва у кишининг асарларида бунёд бўлган миллий руҳ халқ кўнглида қайғурган бир оғриқ дарддир...

Инсон изтироблардан толганда узоқ-узоқларга термулади. Бўзарган шафақ юрагингга, яқин тоғлар киши руҳига таскин, умид бахш этади. Тоғлар... Тоғлар дейман оғир хўрсинишдан юрагим ҳаприқиб. Бу қоялар табиатнинг исёнли тўлқинларга қуйган ҳайкалларига ўхшайди.

Ҳабиб АБДИНАЗАР,
журналист.

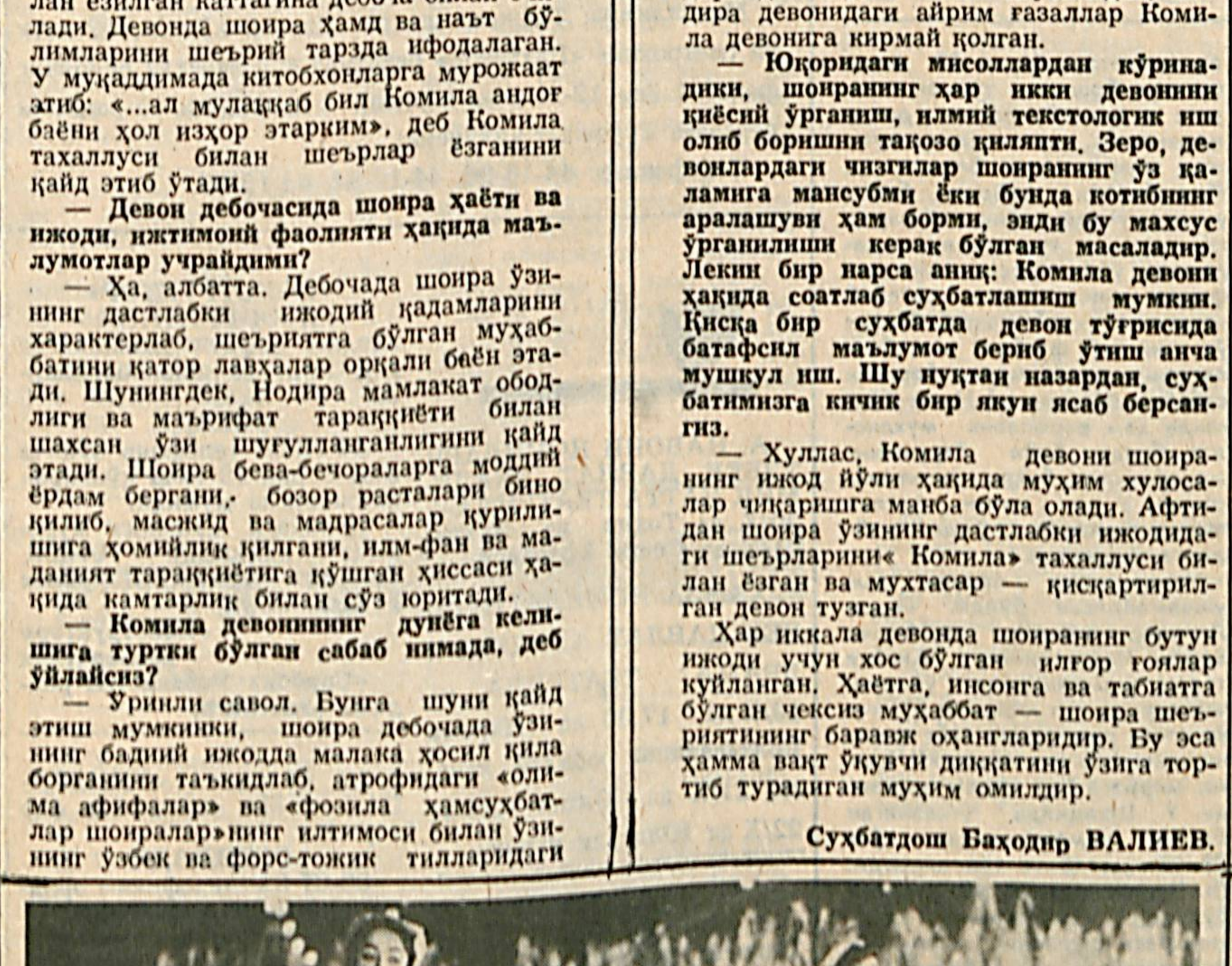

Раққосалар хиром айлаганда.

Рустам Шарипов сурат-лавҳаси.

ЖОЗИБАЛИ МУСИҚАЛАР ЯНГРАДИ

ТАНИҚЛИ санъаткор, моҳир пианиночи, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист, профессор Офелия Юсупова концерт дастурида Европа мумтоз композиторларининг талайгина фортепьяно асарлари бор. Моҳир созанда жаҳон мусиқа санъатининг йирик намояндаси Бетховеннинг фортепьяно жўрлигида чалинадиган концертларини ҳам катта маҳорат билан ижро этиб келмоқда.

[illegible]

«Хор, фортепьяно ва оркестр учун фантазияси»ни ижро этиб, томошабинлар олқишига сазовор бўлганди.

[illegible]

...да композиторнинг оркестр билан фортепьяно, скрипка, альт концертлари жуда жозибали бўлиб янгради.

[illegible]

...асарларига меҳр уйғотиб келмоқда. Унинг қўлида таҳсил олаётган ёш пианиночилар композиторнинг турли сонаталари, вариациялари, концертларини севиб ижро этмоқдалар.

Бетховеннинг фортепьяно жўрлигида оркестр учун ёзган машҳур бешинчи концерти О. Юсупова ижросида етакчи асарлардан бири бўлиб қолди. [illegible]

Акром АКБАРОВ.

* *Саволларингизга жавоб берамиз*

Уй-жойларни хусусийлаштириш

САВОЛ: Хусусийлаштирилаётган уй-жой қийматини тўлаш тартиби қандай?

ЖАВОБ: Хусусийлаштирилаётган уй-жой қиймати бир йўла ёки бўлиб-бўлиб тўланиши мумкин. Агар уй-жой 1992 йилгача қурилган бўлса, биринчи бадал (улуш) уй-жой қийматининг 40 фоизи миқдорида тўланади. Қолган 60 фоизи 1993 йил 1 январдан бошлаб беш йил давомида тўланиши керак. [illegible]

[illegible]

САВОЛ: Уй-жойларни хусусийлаштириш расмийлаштириш қандай амалга оширилади?

ЖАВОБ: [illegible]

САВОЛ: Фуқаро қачон хусусийлаштирилган уй-жойнинг эгаси бўлади?

ЖАВОБ: [illegible]

Табриклаймиз

[illegible]

Хурматли ва қадрдон дугонамиз Верa.

Ўзбекистон футбол жамоалари МДҲ чемпионатида иштирок этишлари керакми ёхуд ўз миллий биринчилигини ўтказганлари афзалроқми? Ўтган йили футбол мавсуми арафасида кун тартибида кўндаланг туриб, кўп баҳсларга сабаб бўлган ушбу савол Россия жамоаларининг сўнгги дақиқалардаги субутсизлиги оқибатида ўз-ўзидан ечимини топди. Лекин неча йиллардан буён марказнинг кўрсатмаларинигина бажариб келган, МДҲ чемпионатида иштирок этиш истагида бўлган Ўзбекистон футбол федерацияси ўз мустақил биринчилигини ташкил этишга тайёр эмасди. Шундай бўлсада, унинг жонкуярлиги, балки таваккалчилиги натижасида Ўзбекистоннинг 17 жамоаси олий, 16 жамоаси биринчи босқичда ғолиблик учун кураш олиб борадиган бўлди.

Ўзбекистон футбол федерациясининг вице-президенти Наримон ака ЖАЛОЛОВдан шубҳаю хавотирлар ила бошланиб маррасига яқинлашаётган биринчи миллий чемпионатнинг дастлабки хулосалари билан ўртоқлашишни илтимос қилдик.

— Наримон ака, аввало, ушбу чемпионатнинг қўлга киритган ютуқлари хусусида сўзлаб берсангиз...

— Энг катта ютуқларимиздан бири, менимча, республикамиздаги барча вилоятларнинг (Қашқадарё ва Хоразмдан ташқари) кучли жамоалари бошини бирлаштириб ўз миллий чемпионатимизни уюштира олдик. Илгарилари бутун бошли футбол федерациясининг, қолаверса, республика Давлат жисмоний тарбия ва спорт комитетининг асосий диққат-эътибори «Пахтакор»ни собиқ СССР чемпионатининг олий босқичида мунтазам қатнашишини таъминлаш, биринчи босқичга тушиб кетса, яна мавқеини тиклаб олиши учун бош қотиришдан иборат эди. Бугунги кунда эса Ўзбекистоннинг барча жамоалари тенг ҳуқуқ ва имкониятга эга бўлдилар.

Иккинчидан, чемпионат Маъруфалиев, Ҳасанов, Кечинов, Мақсудов сингари истеъдодли йигитларни кашф этди. Бундай шунқорларни эса республикамизнинг ҳар бир шаҳару қишлоғида учратиш мумкин. Ўйингоҳларни айтмайсизми? Чемпионат баҳонасида кўплари таъмирланиб гўзал, файзли иншоотларга айлантирилгани кишини қувонтирмай қўймайди. Қолаверса, ташкил этилган Ўзбекистон Миллий, Олимпия терма жамоалари яқин йилларда жаҳон миқёсидаги нуфузли мусобақаларда муносиб ўйин кўрсата оладилар, дея айта оламан. Уларнинг келажаги порлоқ.

— Мавсум давомида чемпионат мавқеини кўтариш учун олий босқич жамоаларининг сонини қисқартириш лозимлиги хусусида ҳам турли фикрлар билдирилди...

— Истаган Европа, Осиё давлати чемпионатини олиб кўринг. Уларнинг ҳар бирида 19—20 тадан жамоа иштирок этади. Грузия, Арманистон чемпионатларида қатнашаётган жамоалар сони ҳам 20 тадан кам эмас. Ваҳоланки, ҳар икки Кавказ республикаси ҳам аҳоли сони, ҳам ҳудуди жиҳатидан Ўзбекистондан кейинги ўринларда туради. Тўғри, миллий биринчилигимизда тўп сураётган барча жамоаларнинг ҳам маҳорати, тайёргарлигини талаб даражасида деб бўлмайди. Ҳақиқий маҳорат эса фақат ўзингдан кучлилар билан юзма-юз келгандагина сайқалланади. Шуни ҳисобга олиб, чемпионат нуфузининг бироз сустлашишини сезган бўлсакда, жойларда футбол ривожига яхшироқ туртки бўлишини истаб олий босқич жамоалари таркибига барча вилоят вакилларини киритишни лозим топдик. Ўйлаймизки, бунинг ижобий самаралари тез орада юзага чиқади.

— Собиқ СССРнинг ҳар бир республикаси мустақил чемпионат ўтказишни бошлагач, ўз-ўзидан уларнинг савияси ҳам яққол кўзга ташланиб қолди. Ўзбек футболининг собиқ Иттифоқдош республикалар орасидаги бугунги мавқеини қандай баҳолайсиз?

— Очиғи, Ўзбекистон чемпионатини Россияники билан тенглаштириш бефойда. Нима қилса-да, Санкт-Петербург, Москва каби қатор шаҳарлар йирик футбол маркази бўлиб келган. Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари орасида эса энг қизғин, кескин курашлар остида ўтаётгани Ўзбекистон миллий чемпионатидир. Сўзимнинг исботини топмоқ учун жамоаларнинг мавқеига назар ташлаб кўринг. Қирғизистон, Қозоғистон чемпионатларида биринчи ўринда кетаётган жамоа бошқаларидан 10, ҳатто 15 очко илгарилаб кетган. Бизда эса камида олти-етти жамоа чемпионлик учун кескин рақобат олиб бормоқда. Бу энг ишонарли далиллардан бири бўлса керак?!

* *Муштарийлар учун учрашув*

Наримон ЖАЛОЛОВ:

«Ўзбек футболидан умидим катта»

— Ўзбек футболининг энг асосий муаммоларидан бири ҳакамлар масаласи бўлса керак. Шундай эмасми, Наримон ака!

— Чиндан-да, ўйлаб қарасак, сўнгги йилларда ҳакамлар масаласига умуман эътибор бермай қўйган эканмиз. Баъзи ўйинларда юз бераётган нохуш ҳолларнинг ана шунга — ҳакамлик даражасининг ўта пастлигига бориб тақалади. Шунинг учун футбол федерацияси улар учун махсус йиғинлар ташкил этишни режалаштирмоқда. Қолаверса, катта футболга меҳнати сингган, узоқ йиллар майдонда тўп сурган, ўйинни бошқаришга иштиёқи бўлган тажрибали футболчиларимизни ҳам ҳакамликка тайёрлаш ниятидамиз.

— Келгуси чемпионатни ўтказиш тартибида қандай ўзгаришлар бўлиши мумкин!

— Турли таклиф-мулоҳазалар билдирилаётган бўлсада ҳозирча аниқ бир тўхтамга келганимиз йўқ. Ким билади, балки «баҳор-куз» тартибига ўтармиз, балки... Яқин кунларда республикамиздаги барча жамоалар мураббийларини тўплаш ниятидамиз. Келгуси мавсум ҳақида ана шу йиғилишда аниқ бир хулосага келамиз.

— Менимча, айтган сўзларингиз ўзбек футболининг очилмаган имкониятларининг аста-секин юзага чиқа бошлаганидан далолат беради. Демак, мухлисларимиз ҳали ажойиб футбол учрашувларининг гувоҳи бўлар эканлар-да!

— Аввало, юртимизнинг иқлими бетакрор. Йилда тўққиз ой бемалол тўп сурса бўлади. Иншоотларимиз етарли. Қолаверса, халқимиз футболни жуда севади. Ўйинчиларимизга етарли шароит яратиб берсак, мураббийларимиз ўз устиларида кўпроқ ишласалар, фақат жамоаларнинггина эмас, балки юрт шарафини ҳимоя қилаётганликларини ҳис этсалар, ортларида уларни қўллаб-қувватлаб турувчи миллионлаб спорт ишқибозлари борлигини унутмасалар бас. Ўзбек футболи, ишончим комилки, бир кун келиб дунёни ларзага солади.

Суҳбатдош Шуҳрат АРМОН.

Ишқибозларнинг қувончи чексиз — тўп дарвоза тўрида!

А. Мамадаминов сурати.

* *Жаҳон майдонларида*

ВЕНГРИЯ

ВЕНГРИЯ чемпионати ниҳоясига етди. Унда Будапештнинг «Ференцварош» жамоаси 46 очко билан мамлакатнинг мутлақ чемпиони бўлди. «Вац-Самсунг» жамоаси иккинчи, 1991 йилги чемпионат ғолиби — «Кишпешт» (аввалги «Гонвед») учинчи ўринни забт этди.

Шуни таъкидламоқ ўринлики, Венгриянинг бир қатор футбол жамоаларида МДҲ мамлакатларининг қатор футболчилари тўп сурмоқдалар. Булар: Рац, И. Кузнецов («Ференцварош»), Ширинбеков («Вашаше»), Пархоменко, Свистун («Диошдьер»), О. Морозов (МТК), Ишак, Савельев, Грачев (БВСИ).

НОРВЕГИЯ

ЧЕМПИОНАТНИНГ биринчи даври якунланди. Унда «Миллестрем» жамоаси 22 очко билан пешқадамлик қилмоқда. Сўнгги турда карвонбоши, иккинчи ўринни эгаллаб турган «Старт» жамоасини қабул қилди. Ўйиннинг дуранг (2:2) билан якунланиши иккинчи давранинг ҳам кескин курашлар остида ўтишидан далолат бераётир.

АФРИКА

1994 ЙИЛИ АҚШда бўладиган жаҳон чемпионатига бериладиган йўлланмалар учун саралаш баҳслари бошланди. Унда иштирок этаётган 32 терма жамоа 9 гуруҳга бўлиниб ўзаро икки маротабадан учрашадилар. Гуруҳ ғолиблари ўртасидаги ҳал қилувчи ўйинлар жаҳон чемпионатига борадиган уч жамоани аниқлаб беради.

ИСПАНИЯ

БАРСЕЛОНАДА чемпионлар Кубогининг 1/16 финалида қатнашаётган Англиянинг «Лидс» ва Германиянинг «Штутгарт» жамоалари ўртасида қўшимча ўйин ўтказилди. Чунки «Штутгарт» жамоаси ўз майдонида 3:0 ҳисобида ғолиб чиқиб, такрорий учрашувни 1:4 ҳисобида бой берганди. Лекин УЕФАнинг тартиб-интизом ва назорат комиссияси германиялик-лар таркибида белгилангандан ортиқча хорижлик ўйинчи иштирок этганини ҳисобга олиб «Штутгарт»га 0:3 ҳисобида мағлубият ёзганди. Барселонада бўлган учрашувда ғолиб чиққан (2:1) «Лидс» жамоаси эса чорак финалга йўлланма олди. Унинг рақиби Шотландиянинг «Глазго Рейнджерс» жамоасидир.

МАТБУОТ ВОСИТАЛАРИ ЧЎНТАГИДАН...

ИСПАНИЯНИНГ қатор жамоалари ўз моддий базаларини оммавий матбуот воситалари ҳисобига яхшилаб олиш пайига тушиб қолганга ўхшайдилар. Аввалига Мадриднинг «Атлетика», ундан «ўрнак олиб» «Райо Валлекано» жамоаси раҳбарлари ўйингоҳга ташриф буюрган телевидение ва радиокомпаниялар у ёқда турсин, газета мухбирларидан ҳам футбол учрашуви ҳақида ёзиш ҳуқуқини олиш учун яхшигина ҳақ тўлашни талаб қилаяптилар.

Испаниянинг спорт журналистлари Ассоциацияси ҳар икки жамоага шу масала юзасидан қатъий норозилик билдирди.

ШМЕЙХЕЛЬ — БИРИНЧИ

ФУТБОЛ тарихи ва статистикаси билан шуғулланувчи Халқаро Федерация 1991—1992 йилнинг энг яхши дарвозабонини аниқлаш учун ўтказган сўров натижаларини эълон қилди.

«Манчестер Юнайтед» ва Англия терма жамоаси дарвозабони Петер Шмейхель жаҳоннинг энг кучли дарвозабони дея тан олинди.

Кейинги ўринларни испаниялик Андони Субисаррета («Барселона»), голландиялик Ханс Ван Брекелен («Эндховен») ва Дмитрий Харин (МАСК) эгалладилар.

ОРЗУСИ УШАЛМАЙДИГАН БЎЛДИ

СУЮКЛИ ўғлининг лейкемия (оқ қон) хасталигидан азоб чекиб ётгани Англия футболининг энг кўзга кўринган дарғаларидан бири ҳисобланмиш Гарри Линекернинг сочларига оқ оралатди. Лекин 32 ёшли отанинг бошига тушган ғам унга дарвозабонларни доғда қолдиришу, мухлисларни хушнуд этишга халал беролмади. Ким билади дейсиз: балки унинг шундай қийин пайтларда тушкунликка тушмай аъло даражада ўйин кўрсата олганига фарзандининг тезроқ соғайиб кетишини тилаб мактуб битган ўн минглаб футбол ишқибозларининг руҳан мадад бергани сабабчи бўлгандир? Нима бўлганда ҳам европалик мухлислар бундан буён Гаррининг маҳоратидан баҳра ололмайдилар. У ҳеч қачон Англия терма жамоаси сафида майдонга тушмайди.

Унинг ягона орзуси ҳам ушалмайдиган бўлди. Гарри Линекер машҳур футболчи Бобби Чарльтоннинг Англия терма жамоаларида ўйнаган пайтларида тўп киритиш бўйича ўрнатган рекордини забт этишни қанчалар истаганди-я?! Ҳатто, маррага бир қадам қолганди. У Швецияда ўтказилган Европа чемпионатидан сўнг 79 ўйинда 48 та тўп киритди. (Б. Чарльтонда 49 та). Шундай бўлса-да у Европанинг «диққинафас» футболи оламидан Японияга кетишга, уларга ўзининг нималарга қодир эканини кўрсатиб қўйишга ва шу ерда футбол билан хайрлашишга қарор қилди.

Муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар Ҳокимининг 1992 йил 5 октябрдаги 271-Р фармойишига биноан шу йил 1 октябрдан хонадонлардан маиший чиқиндиларни олиб кетиш учун ойига ҳар бир киши учун 5 сўм миқдорида пул тўланиши белгиланди.

Ўзингизни қизиқтирган барча маълумотларни олиш учун «Спецтранс» ишлаб чиқариш бошқармасининг район автокорхоналарига мурожаат қилишингиз мумкин:

1. Миробод район автотранспорт корхонаси — Тошкент-94, Куйбишев узун кўчаси, 554/2. Телефонлар: 91-34-00, 91-69-32.
2. Мирзо Улуғбек район автотранспорт корхонаси — Тошкент-148, Қурбонов кўчаси, 100-уй. Телефон: 65-34-59.
3. Ҳамза район автотранспорт корхонаси — Тошкент-146. Зебо Шамсиддинова кўчаси, 42-уй. Телефонлар: 90-47-52, 90-66-39.
4. Юнусобод район автотранспорт корхонаси — Тошкент-114, 17-мавзе, Високовольт кўчаси, 4-уй. Телефон: 23-22-20.
5. Шайхонтоҳур район автотранспорт корхонаси — Тошкент-42. Қизил ғунча кўчаси, 5-уй. Телефон: 42-71-50.
6. Яккасарой район автотранспорт корхонаси — Тошкент-100, Б. Хмельницкий кўчаси, 60-уй. Телефонлар: 55-22-48, 55-22-49.
7. Сергели район автотранспорт корхонаси Тошкент-12, Саъдий кўчаси, 252-уй. Телефонлар: 53-10-10, 50-97-54.
8. Собир Раҳимов район автотранспорт корхонаси — Тошкент-84, Қорасарой кўчаси, 326-уй. Телефонлар: 48-50-18, 48-51-70.
9. Акмал Икромов район автотранспорт корхонаси — Тошкент-132, Октябрь даҳасининг саноат ҳудуди. Телефонлар: 47-03-32, 47-97-53.

«Спецтранс» ишлаб чиқариш бошқармаси — Тошкент-132, Октябрь даҳасининг саноат ҳудуди. Телефонлар 47-05-94, 47-97-53.

ТОШКЕНТДАГИ ЯККА-Ю ЯГОНА ДАВЛАТ САЙР БЮРОСИ СИЗЛАРНИ

катталар ва болаларга бағишланган қуйидаги мавзулардаги

ҚИЗИҚАРЛИ САЁҲАТЛАРГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

1. «Тошкент — мустақил Ўзбекистоннинг пойтахти».
2. «Тошкент ер ости қаорлари» (метро бекатлари).
3. «Топталган қадриятлар ва адолатнинг қарор топиши (қизил империя томонидан диний қадриятларнинг топталиши, имон-эътиқоднинг сусайиши ва ҳозирги қувончли ўзгаришлар ҳақида ҳикоя қилиш маромида қадимий обидалар, мадраса ва мақбараларни томоша қилиш — машҳур Усмон Қуръонини зиёрат қилиш билан)».
4. «Сенинг яшил дўстларинг» (Ботаника боғига сайр ҳам киради).
5. «Зангиота» меъморий қабристонига зиёрат.
6. Дунёдаги энг баланд телеминоралардан (баландлиги 375 метр) бири Тошкент телеминорасидан туриб Тошкентни томоша қилиш ва «Коинот» ресторанида овқатланиш.

Бюро байрам ва бошқа кунлари шаҳардаги энг яхши ресторанларга ташкилотлардан олдиндан буюртма қабул қилади.

Жонажон юртимизни томоша қилишда 3 ва 5 кунлик автобус ва темир йўл йўналишлари ҳам ёрдам беради.

Шунингдек, бюрода: Самарқандга, Бухорога, Урганчу Хивага, Шаҳрисабзга, Термизга, Қўқонга, Фарғонаю — Шоҳимардонга, Бишкекка, Талас, Олмаотага ҳам саёҳатлар ташкил этилади.

Тижоратга ҳавасманд саёҳатчиларга Бишкек (1300 сўм), Еркент(Панфилов —1850 сўм), Олмаота шаҳарларига энг арзон йўлланмалар сотилади.

Яна «Чимён», «Кумушкон», «Янгиобод», «Южний» (Чимкент яқинида) сайёҳлик базаларида 3, 5, 7, 10, кунлик ҳордиқ ҳам ташкил қилинган. Чет эл мамлакатларидан ПОЛЬША (поездда) шаҳарлари бўйлаб 3 кунлик, ПОЛЬША-ГЕРМАНИЯга 5 кунлик (3 кун —ПОЛЬШАда, 2 кун — ГЕРМАНИЯда) саёҳатга чиқиш мумкин.

БЮРОМИЗГА МАРҲАМАТ!

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 69 «А» уй (метронинг «Пахтакор» бекатида бир қаватли бинонинг фақат 5 ёки 12-хонаси, коридор охиридаги 5-рақамли деразага мурожаат қилинсин).

Телефонлар: 44-18-96, 44-12-94, 44-12-90.

ТЕАТР

А. НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА— 20/X да **Тоҳир ва Зуҳра**, 21/X да **Севги Афсонаси**.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/X да 17.00 да **Икрома Болтаеванинг юбилей кечаси**, 21/X да **Олтин девор**, 22/X да **Юлдузли тунлар**.

«КОНСТРУКТОР» КООПЕРАТИВИ

аҳолига сифати яхшиланган хом ғишт ва шлакоблокларни

СОТАДИ.

34-72-88 телефони бўйича соат 8 дан 19 гача қўнғироқ қилишингиз мумкин.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: **700052, Тошкент шаҳри, Измайлов кўчаси, 47-уй.**

«Конструктор» кооперативи

«Сарбон» Ўзбекистон реклама агентлиги.

28 бўлмали «УНИВЕРСАЛ—5 М» қозонининг бир термаси

СОТИЛАДИ

98-67-92 телефони орқали мурожаат қилинсин.

П. Ф. Боровский номли Тошкент шаҳар тиббиёт билим юрти томонидан 1984 йилда Ирисова Виктория Валерьевна номига берилган ЗТ-1 серия 896242 рақамли йўқолган

ДИПЛОМ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент давлат чет тиллар педагогика институтининг француз тили факультети томонидан Имомова Мукамбар Бердалиевна номига берилган Э—119664 рўйхат № 1314 сонли йўқолган имтиёзли диплом

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

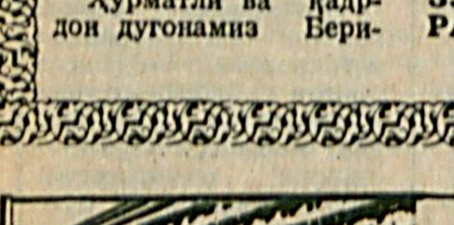

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона —32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаатчилик концернининг босмахонаси.

■ Нашр кўрсаткичи 64690 ■ Босмага бериш вақти 11.30 ■ Босмага берилди 12.30. Буюртма Г—345 ■ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10